

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ (Τ.Ε.Ι.) ΑΘΗΝΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΜΕ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Α. Δημοκρατίας 65

131 22 ΙΛΙΟΝ

ΤΗΛ/ FAX. 210-2614721

E-mail : vrefos@teiath.gr

http://www.teiath.gr/seyp/early_childhood_education

ΑΘΗΝΑ, Σεπτέμβριος 2007

Α. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

1. Ιστορικό Τμήματος.....	03
2. Διάγραμμα οργανωτικής και λειτουργικής διάρθρωσης του Τμήματος.....	04
3. Σύνθεση Εκπαιδευτικού Προσωπικού Τμήματος.....	04
4. Προϋποθέσεις εισαγωγής στο Τμήμα.....	05
5. Προϋποθέσεις για τη λήψη πτυχίου.....	05
6. Περιεχόμενο Σπουδών.....	05
7. Άσκηση στο επάγγελμα.....	07
8. Σταδιοδρομία, προοπτική απασχόλησης αποφοίτων του Τμήματος.....	08
9. Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα.....	08
10. Ερευνητικές Δραστηριότητες του Τμήματος.....	09
11. Δυνατότητες παροχής υπηρεσιών προς τρίτους από το Τμήμα.....	10
12. Εργαστηριακοί και άλλοι εκπαιδευτικοί χώροι του Τμήματος.....	10

Β. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

1. Ωρολόγιο Πρόγραμμα και Ακαδημαϊκές Διδακτικές Μονάδες.....	11
2. Περιεχόμενο Μαθημάτων Α' Εξαμήνου	15
3. Περιεχόμενο Μαθημάτων Β' Εξαμήνου	19
4. Περιεχόμενο Μαθημάτων Γ' Εξαμήνου	23
5. Περιεχόμενο Μαθημάτων Δ' Εξαμήνου	28
6. Περιεχόμενο Μαθημάτων Ε' Εξαμήνου	32
7. Περιεχόμενο Μαθημάτων Στ' Εξαμήνου	36
8. Περιεχόμενο Μαθημάτων Ζ' Εξαμήνου	39
9. Περιεχόμενο Μαθημάτων Η' Εξαμήνου	43
10. Προαιρετικά Μαθήματα	44

Γ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ	47
2. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	56
3. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	57
4. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	58

Α. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Διεύθυνση: Λ. Δημοκρατίας 65, Τ.Κ. 131 22 ΙΛΙΟΝ

Τηλέφωνο: 210 26 14 721 FAX: 210 26 14 721.

E – mail : yrefos@teiath.gr

Οι λεωφορειακές γραμμές που εξυπηρετούν το Τμήμα είναι οι Α10 και Β10 με αφετηρία από την Πλατεία Βάθης.

1. Σύντομο ιστορικό του Τμήματος Προσχολικής Αγωγής.

Το Τμήμα Προσχολικής Αγωγής αποτελεί συνέχεια της Σχολής Βρεφοκόμων «Πριγκίπισσα Σοφία» η οποία ιδρύθηκε το 1955 συγχρόνως με την έναρξη λειτουργίας του Κέντρου Βρεφών «Η ΜΗΤΕΡΑ». Από τότε μέχρι σήμερα η Σχολή στεγάζεται σε εγκαταστάσεις του Κέντρου Βρεφών «Η ΜΗΤΕΡΑ» και συνεργάζεται στενά με αυτό. Όταν ιδρύθηκε η Σχολή, σ' αυτήν μπορούσαν να εγγραφούν φοιτήτριες κατόπιν γραπτών και προφορικών εξετάσεων, μετά την αποφοίτησή τους από το εξατάξιο τότε Γυμνάσιο. Η φοίτηση ήταν τριετής (συνεχής σε 12μηνη βάση) και περιελάμβανε υποχρεωτική θεωρητική φοίτηση και πρακτική άσκηση με παιδιά 0 έως 6 χρόνων.

Το 1977 η Σχολή μετονομάσθηκε σε Ανωτέρα Σχολή Νηπιοβρεφοκόμων ενώ συνέχισε να υπάγεται στο Κέντρο Βρεφών «Η ΜΗΤΕΡΑ» (το οποίο ήταν Ν.Π.Ι.Δ. εποπτευόμενο και επιχορηγούμενο από το Κράτος), και παρέμεινε έτσι έως το 1984 οπότε εντάχθηκε χωρίς ουσιαστικές αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών της, στη Σχολή Επαγγελμάτων Υγείας και Πρόνοιας του ΤΕΙ Αθήνας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1404/83. Το 2007, το Τμήμα Βρεφονηπιοκομίας μετονομάζεται σε Τμήμα Προσχολικής Αγωγής.

Συνολικά έως το 1984 αποφοίτησαν από τη Σχολή χήλιοι είκοσι τέσσερις (1024) πτυχιούχοι. Αξίζει να αναφέρουμε ότι πολλοί άξιοι επιστήμονες δίδαξαν σ' αυτό το διάστημα και μεταξύ αυτών οι Σπ. Δοξιάδης, Λ. Αλεξανδράκη, Ν. Χαρβάτη, Ε. Φαναριώτη, Ε. Δρυγιανάκη, Ν. Ζίας, Δ. Μαζαράκη, Κ. Χάκας, Ν. Διβάρη, Ο. Μαράτου, Ή. Μπεζεβέγκης, Μ. Κυνηγού-Φλάμπουρα, Α. Καραγγέλη, Μ. Νασιάκου, Π. Λαγός και Φρ. Μόττη.

Από το 1965 η Σχολή λειτουργούσε με Διευθύνουσα την Ιωάννα Ραβάνη και ομάδα μονίμων διδασκουσών η οποία στην τελευταία φάση λειτουργίας της αποτελείτο από τις Δ.. Παπαγεωργοπούλου, Ε. Καλατζή, Ε. Κοτζαμπάση οι οποίες στη συνέχεια εντάχθηκαν στο προσωπικό του Τμήματος Προσχολικής Αγωγής του ΤΕΙ Αθήνας το 1984.

Σκοπός του Τμήματος είναι να καταρτίσει επιστημονικά παιδαγωγούς που θα αναλάβουν την αγωγή και φροντίδα παιδιών από τη γέννησή τους μέχρι τα έξι τους χρόνια, δηλαδή μέχρι την εισαγωγή τους στο Δημοτικό Σχολείο.

2. Διάγραμμα οργανωτικής και λειτουργικής διάρθρωσης του Τμήματος.

Όπως όλα τα Τμήματα του ΤΕΙ, το διάγραμμα λειτουργικής διάρθρωσης του Τμήματος Προσχολικής Αγωγής είναι το εξής:

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Αντωνιάδης Στυλιανός, Καθηγητής

ΤΟΜΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΒΡΕΦΟΝΗΠΟΚΟΜΙΑΣ - ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ
Υπεύθυνος: Κάκουρος Ευθύμιος, Καθηγητής

ΙΑΤΡΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
Υπεύθυνος: Παπαπροκοπίου Αναστασία, Επίκ.
Καθηγήτρια

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

- **Βογιατζή - Σφενδύλη Γεωργία,**
- **Σχινά Μαρία**

3. Σύνθεση Εκπαιδευτικού Προσωπικού Τμήματος.

Οι διδάσκοντες στο Τμήμα είτε είναι μέλη του μόνιμου Εκπαιδευτικού Προσωπικού είτε είναι εξωτερικοί Επιστημονικοί και Εργαστηριακοί Συνεργάτες είτε ανήκουν σε άλλα Τμήματα του ΤΕΙ Αθήνας.

Σήμερα, το μόνιμο Ε.Π. του Τμήματος αποτελείται από εννέα εκπαιδευτικούς:

*** Δύο Βρεφονηπιαγωγούς:**

- **Σιώτη - Γολφ Κάρεν**, Π.Θ. Επ. Καθηγήτρια, Μεταπτυχιακό στην Βρεφική και Προσχολική αγωγή, Βρεφονηπιαγωγό
- **Ρουφίδου Ειρήνη**, Καθηγήτρια Εφαρμογών, Μεταπτυχιακό στις Επιστήμες Αγωγής

*** Πέντε Παιδαγωγούς:**

- **Ζακοπούλου Αγνή**, Π.Θ. Αναπλ. Καθηγήτρια – Διδάκτορα Επιστημών Αγωγής, Ψυχοπαιδαγωγό
- **Παπαπροκοπίου Αναστασία**, Π.Θ. Επίκουρο Καθηγήτρια - Διδάκτορα Επιστημών Αγωγής, Ψυχοπαιδαγωγό
- **Ράλλη Ασημίνα**, Επίκουρο Καθηγήτρια, Διδάκτορα Επιστημών Αγωγής
- **Σιδηροπούλου Τρυφαίνη**, Επίκουρο Καθηγήτρια, Διδάκτορα Επιστημών Αγωγής, Ψυχοπαιδαγωγό
- **Τσαούλα Κωνσταντίνα**, Π.Θ. Καθηγήτρια Εφαρμογών, Πτυχιούχο Επιστημών Αγωγής, Ψυχοπαιδαγωγό

*** Ένα Παιδίατρο:**

- **Αντωνιάδη Στυλιανό**, Καθηγητή, Διδάκτορα Ιατρικής, Παιδίατρο, Παιδοκαρδιολόγο

*** Ένα Ψυχολόγο:**

- **Κάκουρο Ευθύμιο**, Καθηγητή, Διδάκτορα Ψυχολογίας

ΕΙΔΙΚΟ ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

- Ζέρβα Μαρία, Βρεφονηπιοκόμος

Εκτός από το μόνιμο Εκπαιδευτικό Προσωπικό, στο Τμήμα Προσχολικής Αγωγής διδάσκουν πολλοί αξιόλογοι επιστήμονες ως Επιστημονικοί ή Εργαστηριακοί Συνεργάτες.

4. Προϋποθέσεις εισαγωγής στο Τμήμα.

Οι φοιτητές εισάγονται με το σύστημα των Πανελλαδικών Εξετάσεων, μετά την αποφοίτησή τους από τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, αφού το Τμήμα ανήκει στα Τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας.

Ο μέσος αριθμός εγγεγραμμένων φοιτητών ανά έτος είναι περίπου **850**, δηλαδή **80 - 100** φοιτητές ανά τυπικό εξάμηνο σπουδών.

5. Προϋποθέσεις για τη λήψη πτυχίου από το Τμήμα.

Οι σπουδές διαρκούν οκτώ εξάμηνα. Τα επτά πρώτα εξάμηνα οι φοιτητές φοιτούν στο Τμήμα και παρακολουθούν μαθήματα θεωρητικά και εργαστηριακά. Στο όγδοο εξάμηνο ασκούνται στο επάγγελμα και εκπονούν πτυχιακή εργασία.

Για να καταστεί πτυχιούχος ένας φοιτητής πρέπει:

1. Να έχουν παρέλθει οκτώ σπουδαστικά εξάμηνα από την ημέρα της πρώτης εγγραφής του στο Τμήμα.
2. Να έχει εκπληρώσει με επιτυχία όλες του τις υποχρεώσεις σε ότι αφορά τα μαθήματα, την άσκηση στο επάγγελμα και την πτυχιακή εργασία.

Οι όροι και οι προϋποθέσεις φοίτησης στο Τμήμα διέπονται από τις διατάξεις του Π.Δ. 498/84 "Κανονισμός σπουδών στα ΤΕΙ", όπως τροποποιήθηκαν με το Π.Δ. 189/89 και από τον Εσωτερικό Κανονισμό του ΤΕΙ Αθήνας (Απόφαση Ε5/2672, ΦΕΚ 326/8.4.1999).

6. Περιεχόμενο σπουδών.

Το πρόγραμμα σπουδών των επτά πρώτων εξαμήνων περιλαμβάνει σαράντα (40) μαθήματα. Από αυτά τα εννέα (9) είναι Μαθήματα Γενικής Υποδομής (ΜΓΥ), τα δεκατρία (13) είναι Μαθήματα Ειδικής Υποδομής (ΜΕΥ), τα δεκατέσσερα (14) είναι Μαθήματα Ειδικότητας (ΜΕ) και τα υπόλοιπα τέσσερα (4) είναι Μαθήματα Διοίκησης, Οικονομίας Νομοθεσίας και Ανθρωπιστικών Σπουδών (ΔΟΝΑ). Τα μαθήματα είναι θεωρητικά, εργαστηριακά ή μικτά (θεωρητικά και εργαστηριακά) και είναι όλα υποχρεωτικά.

Οι φοιτητές καλούνται να παρακολουθήσουν 21 - 25 ώρες /εβδομάδα ανά τυπικό εξάμηνο. Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική στα εργαστηριακά μαθήματα ή στο εργαστηριακό τμήμα μικτού μαθήματος.

Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει τα πιο κάτω μαθήματα:

Μαθήματα Γενικής Υποδομής	Μαθήματα Ειδικής Υποδομής
<ul style="list-style-type: none"> • Βασικές Αρχές Ψυχολογίας • Ελληνική Γλώσσα • Παιδική Λογοτεχνία • Εισαγωγή στις Παιδαγωγικές Επιστήμες • Παιδιατρική II • Μεθοδολογία Έρευνας στις Επιστήμες της Αγωγής • Κοινωνιολογία της Οικογένειας και της Εκπαίδευσης • Μαθηματικές Έννοιες και Φυσικές Επιστήμες • Ξένη Γλώσσα - Ορολογία 	<ul style="list-style-type: none"> • Συστηματική Παρατήρηση Βρεφών και Νηπίων • Παιδιατρική I • Πρώιμες Αλληλεπιδράσεις • Μουσικοκινητική Αγωγή I • Μουσικοκινητική Αγωγή II • Παιδιατρική III • Αναπτυξιακή Ψυχολογία I • Θεατρικό Παιχνίδι • Προσχολική Αγωγή και Η/Υ • Συναισθηματική Ανάπτυξη • Κουκλοθέατρο • Κοινωνική Ψυχολογία • Αναπτυξιακή Ψυχοπαθολογία
Μαθήματα Ειδικότητας	Μαθήματα Διοίκησης, Οικονομίας Νομοθεσίας και Ανθρωπιστικών Σπουδών
<ul style="list-style-type: none"> • Αγωγή Βρέφους I • Αγωγή Βρέφους II • Παιδί και Παιχνίδι • Αγωγή Μικρού Παιδιού I • Αρχές Οργάνωσης της Παιδαγωγικής Πράξης • Αναπτυξιακή Ψυχολογία II • Αγωγή Μικρού Παιδιού II • Αρχές Οργάνωσης της Παιδαγωγικής Πράξης II • Σύγχρονες Τάσεις στην Προσχολική Αγωγή I • Παιδί – Χώρος – Δημιουργικότητα • Ημερήσια Αγωγή και Φροντίδα I • Σύγχρονες Τάσεις στην Προσχολική Αγωγή II • Ημερήσια Αγωγή και Φροντίδα II • Εφαρμογή της Παιδαγωγικής Πράξης 	<ul style="list-style-type: none"> • Ειδική Αγωγή • Διαπολιτισμική Αγωγή • Στοιχεία Οικολογίας – Περιβαλλοντική Αγωγή • Οργάνωση και Διοίκηση Βρεφονηπιακών Σταθμών

Τα μαθήματα που επιθυμεί και δικαιούται να παρακολουθήσει ένας φοιτητής δηλώνονται κατά τη διάρκεια των εγγραφών στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Για την κατάρτιση του προγράμματος του ο κάθε φοιτητής λαμβάνει υποχρεωτικά πρόνοια ώστε:

- το σύνολο των εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας για τα μαθήματα που δηλώνει να μην υπερβαίνει τις 45 για τα τυπικά εξάμηνα σπουδών και τις 55 για τους επί πτυχίω φοιτητές.
- να μη δηλώνονται μαθήματα, τα προαπαιτούμενα των οποίων δεν έχει παρακολουθήσει με επιτυχία ο φοιτητής. Ο περιορισμός αυτός δεν ισχύει για τους επί πτυχίω φοιτητές.

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΑΛΥΣΙΔΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

1. **Αναπτυξιακή Ψυχολογία I** (προαπαιτούμενο) \Leftrightarrow **Αναπτυξιακή Ψυχολογία II** (εξαρτώμενο - προαπαιτούμενο) \Leftrightarrow **Αναπτυξιακή Ψυχοπαθολογία** (εξαρτώμενο).
2. **Αρχές οργάνωσης παιδαγωγικής πράξης I** (προαπαιτούμενο) \Leftrightarrow **Αρχές οργάνωσης παιδαγωγικής πράξης II** (εξαρτώμενο - προαπαιτούμενο) \Leftrightarrow **Εφαρμογή της παιδαγωγικής πράξης** (εξαρτώμενο).
3. **Αγωγή βρέφους II** (προαπαιτούμενο) \Leftrightarrow **Αγωγή μικρού παιδιού I** (εξαρτώμενο - προαπαιτούμενο) \Leftrightarrow **Αγωγή μικρού παιδιού II** (εξαρτώμενο).
4. **Μουσικοκινητική αγωγή I** (προαπαιτούμενο) \Leftrightarrow **Μουσικοκινητική αγωγή II** (εξαρτώμενο).
5. **Παιδιατρική II** (προαπαιτούμενο) \Leftrightarrow **Παιδιατρική III** (εξαρτώμενο).

Τα θεωρητικά μαθήματα διδάσκονται με μορφή διαλέξεων και διαλογικής συζήτησης καθώς και με προβολή διαφανειών ή Video ή χρήση multimedia όπου αυτό είναι δυνατό. Ο βαθμός θεωρητικού μαθήματος ή θεωρητικού τμήματος μικτού μαθήματος είναι η συνισταμένη δύο βαθμών: του βαθμού της ενδιάμεσης αξιολόγησης¹ που διεξάγεται συνήθως περί τα μέσα κάθε σπουδαστικού εξαμήνου και του βαθμού που θα λάβει ο φοιτητής στις γραπτές τελικές εξετάσεις. Η ενδιάμεση αξιολόγηση είναι προαιρετική και στην περίπτωση που ο φοιτητής δεν επιθυμεί να συμμετάσχει σ' αυτήν, τότε ο βαθμός του είναι αυτός που θα λάβει στις τελικές εξετάσεις.

Τα εργαστηριακά μαθήματα αποσκοπούν κυρίως στην εφαρμογή γνώσεων και μεθόδων που αποκτήθηκαν από τα θεωρητικά μαθήματα και έχουν στόχο την εξάσκηση των φοιτητών σε πρακτικές που θα εφαρμόσουν στο μελλοντικό επάγγελμα. Η βαθμολογία στα εργαστηριακά μαθήματα είναι η συνισταμένη των βαθμών που θα λάβει ο κάθε φοιτητής κατά τη διάρκεια όλου του σπουδαστικού εξαμήνου σε εξετάσεις διαφόρων μορφών, (γραπτές, προφορικές, εργασίες, κλπ.).

Ο τελικός βαθμός των μικτών μαθημάτων είναι ο μέσος όρος του βαθμού που θα λάβει ο φοιτητής στο θεωρητικό και στο εργαστηριακό μέρος του μαθήματος.

7. Ασκηση στο Επάγγελμα.

Κατά τη διάρκεια του ογδού εξαμήνου οι φοιτητές ασκούνται στο επάγγελμα όπως ορίζεται από τους Ν. 1404/83 και 1351/83, το Π.Δ. 174/85 και την απόφαση Ε5/6960/5.10.87 του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Η Ασκηση στο Επάγγελμα πραγματοποιείται εφ' όσον ο φοιτητής έχει παρακολουθήσει με επιτυχία τα 2/3 των συνόλου των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών του και όλα τα μαθήματα ειδικότητας.

Οι φοιτητές ασκούνται σε χώρους μελλοντικής επαγγελματικής απασχόλησής τους (Βρεφονηπιακούς Σταθμούς, Παιδικούς Σταθμούς, Βρεφοκομεία κλπ). Ασκούνται υποχρεωτικά και σε χώρους όπου υπάρχουν βρέφη (τρεις από τους έξι μήνες) και σε χώρους όπου υπάρχουν νήπια (τρεις από τους έξι μήνες). Η άσκηση αποτελεί πραγματική "μύηση" στις συνθήκες εργασίας που θα αντιμετωπίσουν αργότερα, αφού είναι εξάωρη ημερησίως (όπως και το ωράριο των πτυχιούχων εργαζομένων στους αντίστοιχους χώρους) και οι ευθύνες όμοιες με αυτές των εργαζομένων.

Η γενική εποπτεία της Άσκησης στο Επάγγελμα ασκείται από το Τμήμα μέσω της Επιτροπής Πρακτικής Άσκησης. Στους χώρους εργασίας ορίζεται υπεύθυνος απόφοιτος του Τμήματος ο οποίος

¹ Η ενδιάμεση αξιολόγηση τα τελευταία χρόνια έχει καταργηθεί προσωρινά.

επιβλέπει και αξιολογεί την επίδοση των ασκουμένων ενώ παράλληλα συνεργάζεται με το Τμήμα. Σε τακτά χρονικά διαστήματα οι φοιτητές και οι υπεύθυνοι των Παιδικών Σταθμών συγκεντρώνονται μαζί με την Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης για να αξιολογήσουν, να ρυθμίσουν και σχεδιάσουν από κοινού την Πρακτική Άσκηση των φοιτητών.

8. Σταδιοδρομία, προοπτική απασχόλησης αποφοίτων του Τμήματος.

Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Προσχολικής Αγωγής ασχολούνται, λόγω της εξειδίκευσής τους και με βάση τα επαγγελματικά τους δικαιώματα (Π.Δ. 523/24.12.91, Τ. Α) είτε αυτοδύναμα είτε σε συνεργασία με άλλους επιστήμονες:

- Ως υπεύθυνοι για τη μελέτη, οργάνωση και λειτουργία Βρεφικών και Παιδικών Σταθμών,
 - Ως προϊστάμενοι οργανικών μονάδων (Διευθύνσεων, Τμημάτων, Γραφείων) σε Βρεφονηπιακούς και Παιδικούς Σταθμούς των Οργάνων Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
 - Ως παιδαγωγοί παιδιών ηλικίας 0 - 6 χρόνων,
 - Ως εκπαιδευτικό προσωπικό στη Δευτεροβάθμια ή Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, υπεύθυνοι για τη θεωρητική και πρακτική διδασκαλία μαθημάτων Προσχολικής Αγωγής,
 - Ως βοηθοί παιδαγωγών σε χώρους ειδικής προσχολικής αγωγής και ειδικής πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, έχουν δηλαδή δικαίωμα εργασιακής απασχόλησης είτε ως στελέχη σε Κέντρα Βρεφών και Νηπίων καθώς και σε Βρεφικούς και Παιδικούς Σταθμούς ιδιωτικού και δημόσιου τομέα είτε ως αυτοαπασχολούμενοι στα εξής αντικείμενα και δραστηριότητες:
 - ❖ Αγωγή και φροντίδα παιδιών από 0 - 6 χρόνων
 - ❖ Έργα και λειτουργία Βρεφικού και Παιδικού Σταθμού
 - ❖ Εκπαίδευση παιδαγωγών προσχολικής ηλικίας
 - ❖ Συμμετοχή σε ερευνητικές ομάδες σε θέματα της ειδικότητάς τους
 - ❖ Άσκηση κάθε άλλης επαγγελματικής δραστηριότητας που έχει αντικείμενο σχετικό με την επιστημονική τους κατάρτιση.
- Οι εργαζόμενοι Βρεφονηπιούμοι εξελίσσονται σε όλο το φάσμα της διοικητικής ιεραρχίας της σχετικής με τους τομείς της ειδικότητάς τους σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.

9. Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα

Το Τμήμα Προσχολικής Αγωγής θεωρεί ιδιαίτερα σημαντική την συνεργασία του με Πανεπιστημιακά και Τεχνολογικά Ιδρύματα άλλων χωρών που έχουν τμήματα και προγράμματα σπουδών αντίστοιχα με το δικό του.

Από το 1997 πολλοί φοιτητές συμμετείχαν στο πρόγραμμα Socrates και φοίτησαν στο Escole Superior De Educacao που ανήκει στο Instituto Politecnico De Porto της Πορτογαλίας και στο JYDSK Pedagoge – Seminarium του Risskov της Δανίας. Αντίστοιχα έχουν φοιτήσει στο Τμήμα Προσχολικής Αγωγής αρκετοί φοιτητές από τα παραπάνω ιδρύματα.

Επίσης φοιτητές και απόφοιτοι συμμετείχαν στο πρόγραμμα Leonardo Da Vinci και πραγματοποίησαν την πρακτική τους άσκηση στους Δημοτικούς Βρεφονηπιακούς σταθμούς της Pistoia (περιοχή Τοσκάνης) της Ιταλίας.

Για τα επόμενα έτη έχουν υπογραφεί συμβάσεις και με τα Ιδρύματα Universitat De Barcelona της Ισπανίας και την Σχολή Illyes Gyula του Πανεπιστημίου Pecs που βρίσκεται στην πόλη Szekszard της Ουγγαρίας.

Η φοιτητική κινητικότητα υποστηρίζεται από το διδακτικό προσωπικό του Τμήματός μας και αρκετοί καθηγητές έχουν επισκεφθεί, έχουν διδάξει ή συνεργάζονται με το εκπαιδευτικό προσωπικό των συγκεκριμένων ιδρυμάτων σε δίκτυα και άλλα ευρωπαϊκά προγράμματα που πρωθυσύνται κυρίως από το Institut pour le développement des potentialités de tous les enfants (Ινστιτούτο για την Ανάπτυξη των

Δυνατοτήτων όλων των Παιδιών). Το αντικείμενο της μελέτης είναι κυρίως τα προγράμματα σπουδών με ιδιαίτερη έμφαση στην ανάλυση στρατηγικών εποπτείας και υποστήριξης των εργαστηρίων και της πρακτικής άσκησης των φοιτητών.

10. Ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος.

Το κύριο μέλημα του μόνιμου Ε.Π. αλλά και των εξωτερικών συνεργατών του Τμήματος κατά τη δεκαετία που πέρασε ήταν να ενισχύσει την εφαρμοσμένη έρευνα στους χώρους πρακτικής άσκησης και άσκησης στο επάγγελμα των φοιτητών, σε συνεργασία με τους εργαζόμενους αποφοίτους του και τον Πανελλήνιο Σύνδεσμο Βρεφονηπιαγωγών (ΠΑΣΥΒΝ - Σύνδεσμος αποφοίτων των Τμημάτων Προσχολικής Αγωγής των ΤΕΙ της χώρας).

Για το λόγο αυτό έχει ρίζει όλο το βάρος της προσπάθειάς του στην εφαρμογή νέων ψυχοπαιδαγωγικών γνώσεων και μεθόδων στον τομέα της διδακτικής στους χώρους αγωγής βρεφών και νηπίων. Η προσπάθεια αυτή φαίνεται από

- την ύπαρξη 1000 περίπου πρωτότυπων ερευνητικών πτυχιακών εργασιών που έχουν εκπονηθεί από φοιτητές με τη θεωρητική και πρακτική καθοδήγηση μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού,
- τη συμμετοχή του εκπαιδευτικού προσωπικού, των φοιτητών και των αποφοίτων σε συνέδρια και σεμινάρια,
- την οργάνωση ημερίδων όπως αυτή που είχε θέμα «Το Υπερκινητικό Παιδί και οι δυσκολίες του στη μάθηση και τη συμπεριφορά»
- συγγραφή επιστημονικών άρθρων και βιβλίων που σκοπό έχουν ακριβώς να μεταδώσουν τις νεοαποκτηθείσες, μέσω αυτών των ερευνών, γνώσεις στους ενδιαφερόμενους για θέματα αγωγής βρεφών και νηπίων.

Ειδικότερα:

A. Έγιναν δεκτές οι προτάσεις του Τμήματος και συμμετέχει, από τον Σεπτέμβριο του 1997, στα προγράμματα ΕΠΕΑΕΚ που αφορούν την Άσκηση στο Επάγγελμα των φοιτητών και, σε συνεργασία με το ΤΕΙ Ηπείρου, τα Προγράμματα Σπουδών - Συγγράμματα.

B. Το Τμήμα μας σε συνεργασία με το I.E.D.E.P.E. συμμετείχε στα πλαίσια του προγράμματος Leonardo Da Vinci στο διακρατικό πιλοτικό ερευνητικό πρόγραμμα με θέμα “**Σύστημα συντεταγμένων για την πλαισίωση και την επιμόρφωση των παιδαγωγών της προσχολικής ηλικίας**”. Σύμφωνα με τους αξιολογητές η συμβολή του Τμήματος ήταν ιδιαίτερα σημαντική όχι μόνον για την Ελλάδα αλλά και για τις χώρες που μελετούν τρόπους και θεσμικές ρυθμίσεις συντονισμού παιδαγωγικών προγραμμάτων σε θεσμούς προσχολικής αγωγής.

Γ. Το τμήμα μας συμμετέχει επίσης, στο διακρατικό ερευνητικό πρόγραμμα «**Σχέδιο Πολλαπλασιαστικών Δράσεων και προώθηση του Οδηγού Μεθοδολογίας πλαισίωσης και υποστήριξης παιδαγωγών προσχολικής ηλικίας**» που εποπτεύεται από το Leonardo Da Vinci.

Δ. Σε συνεργασία με το Ίδρυμα Bernard Van Leer Foundation και την E.A.D.A.P. σχεδιάστηκε και άρχισε να εφαρμόζεται με την ενεργό συμμετοχή των φοιτητών το ερευνητικό πρόγραμμα «**ΑΙΣΩΠΟΣ**» που έχει σκοπό τη διερεύνηση νέων τεχνικών και εποπτικών μέσων καθώς και νέων στρατηγικών προσεγγίσεων διαπολιτισμικής αγωγής.

Ε. Στα πλαίσια των επιχορηγούμενων από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ερευνητικών προγραμμάτων διεξήχθη έρευνα με θέμα “**ενασθητοποίηση παιδιών προσχολικής ηλικίας στον τομέα του γραπτού λόγου**”. Στην έρευνα συμμετείχαν μόνιμο και έκτακτο προσωπικό καθώς και επτά βρεφονηπιούμοι εργαζόμενες σε παιδικούς σταθμούς σε όλη την Ελλάδα.

Ζ. Μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού του Τμήματος ασχολούνται παράλληλα με ερευνητικό έργο στους παρακάτω τομείς:

- Παιδιά με Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής- Υπερκινητικότητα

- Στερεότυπες αντιλήψεις για τον ρόλο του φύλου και η επίδρασή τους στην εκδήλωση διαταραχών συμπεριφοράς σε παιδιά
- Παιδιά με αναπτυξιακές δυσκολίες
- Παιδική παχυσαρκία
- Η διάγνωση των συγγενών καρδιοπαθειών και αρρυθμιών στο έμβρυο.
- Συχνότητα και έκβαση νευρολογικών προβλημάτων στα νεογνά.
- Η συμβολή του προγεννητικού ελέγχου στη διάγνωση των χρωμοσωματικών ανωμαλιών.
- Εξωσωματική γονιμοποίηση και επιπτώσεις στο έμβρυο και νεογνό.
- Επιμόρφωση Συντονιστών Θεσμών Προσχολικής Αγωγής.
- Το σχέδιο των παιδιών Προσχολικής Ήλικιας
- Ένταξη παιδιών άλλων εθνοτήτων σε χώρους προσχολικής αγωγής.
- Σύνταξη Αγγλο-ελληνικού Λεξικού Όρων που απαντούν σε κείμενα ειδικότητας του γνωστικού πεδίου της Προσχολικής Αγωγής
- Χρήση Η/Υ στην διδασκαλία της Αγγλικής Γλώσσας Ειδικότητας

Μέλη επίσης του μόνιμου και έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού του Τμήματος βρίσκονται στην φάση εκπονήσεως διδακτορικής διατριβής.

11. Δυνατότητες παροχής υπηρεσιών προς τρίτους από το Τμήμα.

Εκτός από την προσπάθεια συνεχούς επιμόρφωσης των αποφοίτων και όσων ενδιαφέρονται για την αγωγή παιδιών προσχολικής ηλικίας που, όπως ήδη αναφέρθηκε, γίνεται από το Τμήμα, υπάρχει δυνατότητα οργάνωσης προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, εκπαίδευσης εκπαιδευτών και παρέμβασης στην οργάνωση των χώρων εργασίας.

12. Εργαστηριακοί και άλλοι εκπαιδευτικοί χώροι.

Τα μαθήματα διεξάγονται κυρίως στους χώρους του Τμήματος που στεγάζεται σε κτίριο του Κέντρου Βρεφών «Η ΜΗΤΕΡΑ». Εργαστηριακά μαθήματα γίνονται και σε χώρους μελλοντικής επαγγελματικής απασχόλησης των τελειοφοίτων, όπως: Βρεφονηπιακούς Σταθμούς, Παιδικούς Σταθμούς, Βρεφοκομεία κ.λπ.

Οι εκπαιδευτικοί και εργαστηριακοί χώροι του Τμήματος είναι οι εξής:

- Αίθουσες θεωρητικής διδασκαλίας
- Εργαστήριο για τα μαθήματα :
- Αγωγή Βρέφους Ι και ΙΙ
- Αγωγή Μικρού Παιδιού Ι και ΙΙ
- Ημερήσια Αγωγή και Φροντίδα Ι και ΙΙ
- Εργαστήριο Παιδαγωγικών Εφαρμογών.
- Εργαστήριο Θεατρικού Παιχνιδιού.
- Εργαστήριο Κουκλοθεάτρου.
- Αίθουσα Μουσικής και Μουσικοκινητικής Αγωγής.
- Εργαστήριο Ηλεκτρονικών Υπολογιστών

Δ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΕΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΑΝΑ ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ

Α' Εξάμηνο.

Κωδικός	Μάθημα	Ωρες			
		Θεωρία	Εργαστ.	Α.Δ.Μ	ΦΕ
1011	Βασικές αρχές ψυχολογίας	3		5	9
1021	Αγωγή βρέφους I	2		3	6
1022	Αγωγή βρέφους I		2	2	2
1031	Συστηματική Παρατήρηση βρεφών και νηπίων	2		4	5
1032	Συστηματική Παρατήρηση βρεφών και νηπίων		2	2	2
1041	Παιδιατρική I	3		4	9
1051	Παιδική Λογοτεχνία	3		4	8
1052	Παιδική Λογοτεχνία		1	2	1
1061	Ελληνική Γλώσσα	3		4	9
Σύνολο:		16	5	30	50
		21			

Β' Εξάμηνο.

Κωδικός	Μάθημα	Ωρες			
		Θεωρία	Εργαστ.	Α.Δ.Μ.	ΦΕ
2011	Πρώιμες αλληλεπιδράσεις	3		5	9
2021	Αγωγή βρέφους II	3		4	8
2022	Αγωγή βρέφους II		4	2	4
2031	Εισαγωγή στις Παιδαγωγικές Επιστήμες	3		5	8
2041	Παιδιατρική II	3		5	9
2051	Μουσικοκινητική αγωγή I	2		3	5
2052	Μουσικοκινητική αγωγή I		3	2	3
2061	Παιδί και παιχνίδι	1		2	2
2062	Παιδί και παιχνίδι		2	2	2
Σύνολο:		15	9	30	50
		24			

Γ' Εξάμηνο

Κωδικός	Μάθημα	Ωρες			
		Θεωρία	Εργαστ.	Α.Δ.Μ.	ΦΕ
3011	Αναπτυξιακή ψυχολογία I	3		5	9
3021	Αγωγή μικρού παιδιού I	2		4	5
3022	Αγωγή μικρού παιδιού I		3	2	3
3031	Αρχές οργάνωσης της παιδαγωγικής πράξης I	3		5	8
3032	Αρχές οργάνωσης της παιδαγωγικής πράξης I		3	2	3
3041	Παιδιατρική III	3		5	9
3051	Μουσικοκινητική αγωγή II	2		2	5
3052	Μουσικοκινητική αγωγή II		3	2	3
3061	Θεατρικό παιχνίδι	1		2	3
3062	Θεατρικό παιχνίδι		2	1	2
Σύνολο:		14	11	30	50
		25			

Δ' Εξάμηνο

Κωδικός	Μάθημα	Ωρες			
		Θεωρία	Εργαστ.	Α.Δ.Μ.	ΦΕ
4011	Αναπτυξιακή ψυχολογία II	3		5	9
4021	Αγωγή μικρού παιδιού II	2		4	5
4022	Αγωγή μικρού παιδιού II		3	2	3
4031	Αρχές οργάνωσης παιδαγωγικής πράξης II	3		5	9
4032	Αρχές οργάνωσης παιδαγωγικής πράξης II		4	3	4
4041	Ειδική αγωγή	3		3	8
4051	Μεθοδολογία Έρευνας στις Επιστήμες της Αγωγής	2		3	5
4052	Μεθοδολογία Έρευνας στις Επιστήμες της Αγωγής		1	1	1
4061	Προσχολική αγωγή και Η/Υ	2		3	4
4062	Προσχολική αγωγή και Η/Υ		2	1	2
Σύνολο:		15	10	30	50
		25			

Ε' Εξάμηνο

Κωδικός	Μάθημα	Ωρες		Α.Δ.Μ.	ΦΕ
		Θεωρία	Εργαστ.		
5011	Συναισθηματική ανάπτυξη	3		5	9
5021	Μαθηματικές έννοιες και φυσικές επιστήμες	3		5	8
5031	Σύγχρονες τάσεις στην προσχολική αγωγή I	3		5	9
5032	Σύγχρονες τάσεις στην προσχολική αγωγή I		4	3	4
5041	Κοινωνιολογία της οικογένειας και της εκπαίδευσης	3		4	8
5051	Παιδί - χώρος - δημιουργικότητα	2		3	6
5052	Παιδί - χώρος - δημιουργικότητα		2	2	2
5061	Κουκλοθέατρο	1		2	2
5062	Κουκλοθέατρο		2	1	2
Σύνολο:		15	8	30	50
		23			

ΣΤ' Εξάμηνο

Κωδικός	Μάθημα	Ωρες		Α.Δ.Μ.	ΦΕ
		Θεωρία	Εργαστ.		
6011	Κοινωνική Ψυχολογία	3		5	9
6021	Ημερήσια αγωγή και φροντίδα I	2		4	6
6022	Ημερήσια αγωγή και φροντίδα I		4	2	4
6031	Σύγχρονες τάσεις στην προσχολική αγωγή II	3		5	9
6032	Σύγχρονες τάσεις στην προσχολική αγωγή II		4	3	4
6041	Διαπολιτισμική αγωγή	3		5	5
6051	Ξ. Γλώσσα - Ορολογία	2		4	6
6052	Ξ. Γλώσσα - Ορολογία		3	2	3
Σύνολο:		13	11	30	50
		24			

Z' Εξάμηνο

Κωδικός	Μάθημα	Ωρες		Α.Δ.Μ.	ΦΕ
		Θεωρία	Εργαστ		
7011	Αναπτυξιακή Ψυχοπαθολογία	3		5	9
7021	Ημερήσια αγωγή και φροντίδα II	2		4	6
7022	Ημερήσια αγωγή και φροντίδα II		4	3	4
7031	Εφαρμογή της παιδαγωγικής πράξης	3		5	9
7032	Εφαρμογή της παιδαγωγικής πράξης		4	3	4
7041	Περιβαλλοντική αγωγή	3		5	9
7051	Οργάνωση - Διοίκηση ΒΝΣ	3		5	9
Σύνολο:		14	8	30	50
		22			

Γενικό Σύνολο: 163 ώρες

H' Εξάμηνο

Κωδικός	Μάθημα	A.Δ.Μ	ΦΕ
8012	Ασκηση στο Επάγγελμα	20	30
8021	Πτυχιακή Εργασία	10	20
Σύνολο		30	50

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΟ

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος μαθήματος: ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 3

Διδακτικές Μονάδες: 5

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Α'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος: Να έρθουν οι φοιτητές σε μια πρώτη επαφή με τη σύγχρονη ψυχολογική σκέψη και να κατανοήσουν: α) τα βασικά ερωτήματα τα οποία απασχολούν την επιστήμη της ψυχολογίας σήμερα, β) τις βασικές αρχές και μεθόδους της ψυχολογίας, γ) τις βασικότερες θεωρητικές προσεγγίσεις της ψυχολογίας και δ) τις βασικές αρχές οι οποίες διέπουν την ανθρώπινη συμπεριφορά.

Περιγραφή του μαθήματος:

- Η ιστορία της Ψυχολογίας, το αντικείμενό της και η μεθοδολογία της.
- Τομείς της εφαρμοσμένης Ψυχολογίας.
- Η επίδραση της Ψυχολογίας στις Επιστήμες της Αγωγής και την Ιατρική.
- Οι κυριότερες θεωρητικές κατευθύνσεις στην Ψυχολογία.
- Η επίδραση της κληρονομικότητας και του περιβάλλοντος στη διαμόρφωση της ανθρώπινης συμπεριφοράς.
- Παράγοντες που σχετίζονται με την ανάπτυξη της προσωπικότητας.
- Στοιχεία γενικής Ψυχολογίας (μνήμη, προσοχή, μάθηση, αισθήσεις, συναισθήματα, κλπ.).

Τίτλος μαθήματος: ΑΓΩΓΗ ΒΡΕΦΟΥΣ Ι

Τύπος μαθήματος: Μικτό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 2Θ / 2Ε

Διδακτικές Μονάδες: 3+2

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Α'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος: Να συνειδητοποιήσουν οι φοιτητές την ουσία του επαγγέλματος και να αποκτήσουν τις πρώτες γνώσεις γύρω από τις ανάγκες των βρεφών και την ψυχοπαιδαγωγική σημασία τους.

Περιγραφή του μαθήματος:

Θεωρία:

- Ρόλος παιδαγωγού βρεφών και νηπίων - χαρακτηριστικά. Η οικογένεια, η κοινωνία και το παιδί. Προγεννητική περίοδος - ευρήματα ερευνών. Περιγεννητική περίοδος.
- Η σημασία της σωστής φροντίδας στη σωματική και ψυχοσυναισθηματική εξέλιξη του παιδιού.
- Η κάλυψη των βασικών αναγκών των βρεφών παράγοντας επιβίωσης και αγωγής. Αρχές καλύψης των βασικών αναγκών.
- Επίδραση οικογενειακού περιβάλλοντος στην ανάπτυξη των βρεφών.

Εργαστήριο:

Γνωριμία με τον επαγγελματικό χώρο και το αντικείμενο εργασίας. Επισκέψεις σε χώρους αγωγής βρεφών και νηπίων αλλά και σε άλλους χώρους όπου συχνάζουν μικρά παιδιά. Παρουσίαση ταινιών και βιντεοσκοπήσεων. Κριτική παρουσίαση, συζήτηση.

Τίτλος μαθήματος: ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΒΡΕΦΩΝ ΚΑΙ ΝΗΠΙΩΝ

Τύπος μαθήματος: Μικτό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 2Θ / 2Ε

Διδακτικές Μονάδες: 4+2

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Α'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος: Σκοπός του μαθήματος είναι η συστηματική παρατήρηση παιδιών 0 - 6 χρόνων και η καταγραφή των δεδομένων με τη χρήση ορισμένων τεχνικών παρατήρησης ώστε:

- Να έχουν οι φοιτητές την ευκαιρία να γνωρίσουν το παιδί της κάθε ηλικίας με τα γενικά και ειδικά χαρακτηριστικά του.
- Να κατανοήσουν τις δυνατότητές του και τις αδυναμίες του σε σχέση με τους διάφορους τομείς ανάπτυξης.
- Να αποκτήσουν τη συνήθεια να λαμβάνουν υπ' όψη τους τις ανάγκες του και την προσωπικότητά του για να είναι σε θέση αργότερα να οργανώσουν, με βάση αυτά τα στοιχεία, την παιδαγωγική πράξη.

Περιγραφή του μαθήματος:

A. Ο ρόλος της παρατήρησης στην αγωγή βρεφών και νηπίων:

- Μορφές παρατήρησης: καταγραφή, συστηματική παρατήρηση, συμμετοχική παρατήρηση.
- Τεχνικές παρατήρησης: ημερολόγιο, μαγνητοφωνήσεις, βιντεοσκοπήσεις σχάρα παρατήρησης.

B. Οργάνωση της παρατήρησης:

- Επιλογή του περιεχομένου και της συλλογής πληροφοριών.
- Επιλογή της τεχνικής.
- Ανάλυση και ερμηνεία των πληροφοριών.

Γ. Εφαρμογές: Καταγραφή και ανάλυση της συμπεριφοράς των παιδιών σε διάφορους τομείς της καθημερινής τους ζωής (κίνηση, παιχνίδι, επικοινωνία, λόγος κλπ).

Τίτλος μαθήματος: ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ Ι

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 3

Διδακτικές Μονάδες: 4

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Α'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος:

Σκοπός της παιδιατρικής είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές στοιχειώδεις γνώσεις γύρω από θέματα υγείας που αφορούν βρέφη και μικρά παιδιά ώστε να είναι σε θέση να αντιληφθούν καλύτερα τυχόν προβλήματα και να ζητήσουν την έγκαιρη βοήθεια ειδικού ή να αντιμετωπίζουν με περισσότερη γνώση και κατανόηση παιδιά που πάσχουν και που συχνάζουν στο χώρο αγωγής.

Παράλληλα να αποκτήσουν σαφείς γνώσεις που θα τους βοηθήσουν να αντιμετωπίσουν με αποτελεσματικότητα απλά ατυχήματα, αλλά και σοβαρότερα παρέχοντας τις πρώτες βοήθειες μέχρις ότου αναλάβει ο ιατρός.

Περιγραφή του μαθήματος:

Το δημογραφικό πρόβλημα της Ελλάδας. Μέθοδοι υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, οικογενειακός προγραμματισμός. Προγεννητική περίοδος. Περιγεννητική περίοδος. Φυσιολογικό νεογνό. Ομάδες προβληματικών νεογνών. Νεογνικός ίκτερος. Λοιμώξεις νεογνού. Συγγενείς διαμαρτίες περί τη διάπλαση. Γενετική.

Τίτλος μαθήματος: ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 3Θ / 1Ε

Διδακτικές Μονάδες: 4+2

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Α'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προσπατούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος: Σκοπός της διδασκαλίας του μαθήματος της Παιδικής Λογοτεχνίας είναι:

- Να έρθουν οι φοιτητές σε επαφή με κείμενα Παιδικής Λογοτεχνίας και να εξοικειωθούν με αυτά ώστε να δημιουργηθεί η επιθυμία επαφής με αυτόν τον τομέα της Λογοτεχνίας.
- Να συνειδητοποιήσουν τη σημασία της έγκαιρης και σωστής προσφοράς του βιβλίου στο μικρό παιδί.
- Να γνωρίσουν βιβλία και λογοτεχνικά κείμενα για παιδιά 0-6 χρόνων καθώς και τα κριτήρια επιλογής βιβλίων για παιδιά.
- Να γνωρίσουν τις παιδαγωγικές μεθόδους προσφοράς και εκμετάλλευσης στους χώρους αγωγής των διαφόρων κατηγοριών παιδικών βιβλίων, ανάλογα με τις ανάγκες και τις δυνατότητες του κάθε παιδιού.

Περιγραφή του μαθήματος:

- Δυνατότητες κατανόησης του λόγου κατά την εμβρυϊκή ηλικία.
- Δυνατότητες κατανόησης και παραγωγής λόγου κατά τη βρεφική ηλικία.
- Λεκτικές ανταλλαγές βρέφους-ενήλικα.
- Τα Νανουρίσματα. Τα ταχταρίσματα. Παραδοσιακά παιχνίδια για βρέφη.
- Το βιβλίο για παιδιά 6 - 18 μηνών.
- Το βιβλίο για παιδιά 18 - 24 μηνών.
- Το βιβλίο για παιδιά 2 ½ - 3 ½ χρόνων.
- Χαρακτηριστικά, κριτήρια επιλογής. Επαφή με το βιβλίο και χρήση του από τον παιδαγωγό σε κάθε ηλικία.
- Γνωριμία με κείμενα ελληνικής και ξένης λογοτεχνία που έχουν σαν θέμα τους το παιδί: Λογοτεχνική και ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση.
- Κατηγορίες βιβλίων για παιδιά 3-6 χρόνων.
- Παιδαγωγική προσφορά της κάθε κατηγορίας.
- Κριτήρια επιλογής. Το περιεχόμενο. Ο λόγος. Η εικόνα.
- Διδακτική της κάθε κατηγορίας.
- Βιβλία που μας φέρνουν σε επαφή με τη Φύση, την Τέχνη, τον Πολιτισμό, τις Επιστήμες (Φυσική, Χημεία, Οικολογία, Αστρονομία κλπ).
- Βιβλία Σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης.

- Μυθολογία. Μύθοι Αισώπου. Μεταφρασμένοι Αρχαίοι Έλληνες Συγγραφείς.
- Ο Πόλεμος και η Ειρήνη.
- Ειδική διδακτική της κάθε κατηγορίας.
- Δανειστική Βιβλιοθήκη.

Εργαστήριο:

Γνωριμία με βιβλία για μικρά και μεγαλύτερα παιδιά καθώς και με τους συγγραφείς τους. Εφαρμογή μεθόδων γνωριμίας του βιβλίου από τα παιδιά.

Τίτλος μαθήματος: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 3

Διδακτικές Μονάδες: 4

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Α'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος: Σκοπός της διδασκαλίας ελληνικής γλώσσας είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές βασικές γνώσεις και να δομήσουν καλύτερα ήδη υπάρχουσες από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ώστε στη συνέχεια να είναι σε θέση να συνειδητοποιήσουν καλύτερα τη δομή και τη χρήση της ελληνικής γλώσσας, να τη χρησιμοποιούν σωστότερα αλλά και να κατανοήσουν και να εφαρμόσουν τους κανόνες διδακτικής της μητρικής γλώσσας σε παιδιά προσχολικής ηλικίας.

Περιγραφή του μαθήματος:

- Η πρώτη και η δεύτερη άρθρωση του λόγου: το μόρφημα και το φώνημα.
- Τα φωνήματα της Νέας Ελληνικής, σχέσεις ανάμεσα στα φωνήματα, πάθη φωνηέντων και συμφώνων, ο τονισμός και οι τόνοι.
- Μορφολογία - Σύνταξη: Οι γραμματικές κατηγορίες (πρωτεύουσες και δευτερεύουσες):
 - του ονόματος (γένος, αριθμός, πτώση)
 - του ρήματος (πρόσωπο, χρόνος, έγκλιση, διάθεση και τρόπος)
- Στοιχεία ιστορικής γραμματικής: άρθρο, ουσιαστικά, επίθετα, αντωνυμίες, αριθμητικά, ρήματα. Λειτουργικές κατηγορίες: υποκείμενο, κατηγόρημα, αντικείμενο.

B' ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος μαθήματος: ΠΡΩΙΜΕΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 3

Διδακτικές Μονάδες: 5

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Β'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος: Να κατανοήσουν οι φοιτητές τις ψυχικές διεργασίες που προηγούνται της γέννησης ενός παιδιού, καθώς και όσες συμβαίνουν, στο παιδί και στους γονείς, κατά τους πρώτους μήνες της ζωής του.

Περιγραφή του μαθήματος:

- Η επιθυμία για την απόκτηση παιδιού. Μητρότητα, πατρότητα.

- Εγκυμοσύνη: η μέλλουσα μητέρα, ο ρόλος του πατέρα. Το παιδί πριν τη γέννηση: οι αισθητηριακές ικανότητες του εμβρύου.

- Τοκετός - γέννηση: Ο αρχικός δεσμός. Η περίοδος της λοχείας. Η δυναμική του βρέφους. Οι ικανότητες του βρέφους. Άλληλεπιδράσεις γονέων - βρέφους.

- Το πρόωρο παιδί - ασυνέχεια.

- Η συνεισφορά της ψυχαναλυτικής θεωρίας στην ανάπτυξη. Η θεωρία του Spitz, Cramer, Brezelton, Dolto, Winnicot, Bowlby, Soulé, Lebovici.

Τίτλος μαθήματος: ΑΓΩΓΗ ΒΡΕΦΟΥΣ ΙΙ

Τύπος μαθήματος: Μικτό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 3Θ / 4Ε

Διδακτικές Μονάδες: 4+2

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Β'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος: Να αποκτήσουν οι φοιτητές τις βασικές γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν στην κάλυψη των αναγκών των βρεφών και τους παράγοντες που συντελούν στην αγωγή τους.

Περιγραφή του μαθήματος:

Θεωρία:

- Γνώση βασικών δεξιοτήτων για κάλυψη αναγκών (σωματικών, συναισθηματικών, νοητικών, κοινωνικών).
- Η σπουδαιότητα της επικοινωνίας και των ερεθισμάτων στην ανάπτυξη των παιδιών.
- Έρευνες σχετικές με το περιβάλλον και την ανάπτυξη.
- Αρχές και πρακτικές διατροφής: τάισμα, απογαλακτισμός.

Εργαστήριο:

Γνωριμία με το βρέφος και τις ανάγκες του.

Κάλυψη σωματικών-βιοτικών αναγκών: τάισμα, ατομική υγιεινή, πρόβλεψη για ανάπαυση και ύπνο, ασφάλεια περιβάλλοντος. Η αγωγή των βρεφών τις στιγμές της κάλυψης των σωματικών αναγκών.

Κάλυψη συναισθηματικών, νοητικών, κοινωνικών, κινητικών αναγκών σε σχέση με την ατομικότητα του κάθε βρέφους. Η αγωγή μέσα από την κάλυψη των αναγκών αυτών: Αλληλεπιδράσεις μεταξύ βρεφών και βρεφών και ενηλίκων και ο ρόλος τους στη νοητική εξέλιξη και την κοινωνικοποίηση.

Παρατήρηση συμπεριφοράς βρεφών. Καταγραφή. Ανάλυση στοιχείων.

Τίτλος μαθήματος: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 3

Διδακτικές Μονάδες: 5

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Β'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος:

- Να κατανοήσουν οι φοιτητές τη σημασία της Παιδαγωγικής σαν Επιστήμη και τη σπουδαιότητα του αντικειμένου έρευνας αυτής.
- Να συλλάβουν το νόημα της ιστορικής εξέλιξης της Παιδαγωγικής Επιστήμης.
- Να συνειδητοποιήσουν την προσφορά των μεγάλων παιδαγωγών στην εξέλιξη της προσχολικής αγωγής και να είναι σε θέση να αντιμετωπίζουν κριτικά κάθε θεωρία ή σύστημα.

Περιγραφή του μαθήματος:

- Θεωρία της αγωγής: έννοια, σκοπός, η αγωγή σαν κοινωνικό φαινόμενο, παιδαγωγική σχέση, μέσα και φορείς της αγωγής, ο ρόλος του Παιδαγωγού.
- Η Παιδαγωγική Επιστήμη: έννοια, αντικείμενο, κλάδοι και τομείς εφαρμογής, σχέσεις προς τις άλλες Ανθρωπιστικές Επιστήμες.
- Σύντομη ανασκόπηση της ιστορικής εξέλιξης της Παιδαγωγικής, οι μεγάλοι σταθμοί στην πορεία της Επιστήμης: αρχαιότητα, Αναγέννηση, αιώνας του διαφωτισμού, 20ός αιώνας.
Κυριότεροι εκπρόσωποι και συστήματα προσχολικής αγωγής: Fröbel, Montessori, Décrôly, Claparède, Ferrière, Cousinet, Alain, θεσμική Παιδαγωγική κ.α.

Τίτλος μαθήματος: ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ II

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 3

Διδακτικές Μονάδες: 5

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Β'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος: Σκοπός της παιδιατρικής είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές στοιχειώδεις γνώσεις γύρω από θέματα υγείας που αφορούν βρέφη και μικρά παιδιά ώστε να είναι σε θέση να αντιληφθούν καλύτερα τυχόν προβλήματα και να ζητήσουν την έγκαιρη βοήθεια ειδικού ή να αντιμετωπίζουν με περισσότερη γνώση και κατανόηση παιδιά που πάσχουν και που συχνάζουν στο χώρο αγωγής.

Παράλληλα να αποκτήσουν σαφείς γνώσεις που θα τους βοηθήσουν να αντιμετωπίσουν με αποτελεσματικότητα απλά ατυχήματα, αλλά και σοβαρότερα παρέχοντας τις πρώτες βοήθειες μέχρις ότου αναλάβει ο ιατρός.

Περιγραφή του μαθήματος.

Βρεφική περίοδος. Διατροφή. Αύξηση - Διάπλαση - Εξέλιξη. Γνώση. Πρόληψη. Εμβόλια - Ανοσοποίηση - Ανατροφή - Ψυχολογικά προβλήματα παιδιατρικής. Ατυχήματα - Δηλητηριάσεις. Λοιμώδη νοσήματα.

Τίτλος μαθήματος: ΜΟΥΣΙΚΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ Ι

Τύπος μαθήματος: Μικτό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 2Θ / 3Ε

Διδακτικές Μονάδες: 3+2

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Β'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος: Σκοπός του μαθήματος της μουσικοκινητικής αγωγής, που διδάσκεται σε δύο συνεχή εξάμηνα, είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές τις γνώσεις και τις δυνατότητες ώστε:

- Να είναι σε θέση να παίζουν ένα απλό μουσικό όργανο (φλογέρα).
- Να απελευθερώσουν την κίνηση και τη σωματική έκφρασή τους με τη βοήθεια του ρυθμού και της μουσικής.
- Να δημιουργήσουν, με βάση τη μουσική και την κίνηση, και να χρησιμοποιήσουν τις παιδαγωγικές εφαρμογές αυτού του τομέα για την ψυχοσωματική και νοητική εξέλιξη των παιδιών.
- Να αποκτήσουν μουσική παιδεία ώστε να είναι σε θέση να τη μεταδώσουν στα μικρά παιδιά.

Περιγραφή του μαθήματος:

Θεωρία:

A. Μουσική.

- Ύψος, διάρκεια, ένταση και χροιά του ήχου.
- Πεντάγραμμο, ονόματα φθογγόσημων, κλειδί του ΣΟΛ.
- Διάρκεια (ολόκληρο, ήμισυ, τέταρτο, όγδοο, δέκατο έκτο κλπ). Παρεστιγμένα.
- Σύζευξη διάρκειας, προσωδίας. Συντομίες γραφής (επαναλήψεις κλπ).
- Μέτρα 2/4, 3/4, 4/4, 6/8. Μουσική ανάγνωση.

B. Κινητική αγωγή.

- Γενικά περί μουσικοκινητικής αγωγής.
- Σκοπός και αξία της, ειδικά για την προσχολική ηλικία.
- Στοιχεία, κεφάλαια και χαρακτηριστικά ρυθμού.
- Οι τέσσερις αξίες (ήμισυ, τέταρτο, όγδοο και GALOP, δηλαδή παρεστιγμένο όγδοο και δέκατο έκτο). Ρυθμικά μοτίβα, οικογένειες δύο και τρία.
- Διαφορά μέτρου και ρυθμού. Προσωδιακοί κανόνες.

Εργαστήριο:

- Φλογέρα (soprano): Μικρά κομμάτια ή απλές ασκήσεις εφαρμογής της θεωρίας με σκοπό την κατάκτηση της τεχνικής της φλογέρας.
- Κινητική εμπέδωση των κεφαλαίων και εργασίες των φοιτητών στα θέματα της ύλης.

Τίτλος μαθήματος: ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΠΑΙΧΝΙΔΙ

Τύπος μαθήματος: Μικτό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 1Θ / 2Ε

Διδακτικές Μονάδες: 2+2

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Β'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος:

- Να γνωρίσουν οι φοιτητές τις μορφές και τα είδη παιχνιδιού και την παιδαγωγική σημασία του
- Να έρθουν σε επαφή με το παιδαγωγικό υλικό και τις παιδαγωγικές δραστηριότητες και να ανακαλύψουν τους κανόνες και τις ιδιότητές τους καθώς και τον ψυχοπαιδαγωγικό ρόλο τους ώστε να είναι σε θέση να τα χρησιμοποιήσουν με τα παιδιά.
- Να καταστούν ικανοί να προτείνουν και να εμψυχώσουν δραστηριότητες για την κατάκτηση βασικών εννοιών, με στόχο την πολύπλευρη ανάπτυξη βρεφών και παιδιών προσχολικής ηλικίας.

Περιγραφή του μαθήματος:

Θεωρία: Το παιχνίδι - αντικείμενο. Το παιχνίδι - δραστηριότητα.

- Ορισμός. Ιστορική παρουσίαση. Βασικές κατηγορίες.

- Ατομικό, ομαδικό, παράλληλο παιχνίδι.

- Παιχνίδι ασκήσεων. Συμβολικό - μιμητικό παιχνίδι. Παιχνίδι κανόνων.

Εργαστήριο: Αντικείμενα - παιχνίδια του εμπορίου, προσωπικές κατασκευές των φοιτητών, επαφή με υλικά. Παιχνίδια μιας λύσης, πολυδύναμα παιχνίδια και υλικά. Παιχνίδια κανόνων. Παιχνίδια εξωτερικού χώρου. Παραδοσιακά παιχνίδια

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος μαθήματος: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ Ι

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες Ωρες Διδασκαλίας: 3

Διδακτικές Μονάδες: 5

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Γ'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος: Να κατανοήσουν οι φοιτητές τις βασικές αρχές οι οποίες διέπουν την ανάπτυξη του παιδιού στους διάφορους τομείς (γνωστικό, συναισθηματικό, κοινωνικό) και να γνωρίσουν την τυπική πορεία που ακολουθεί κατά την περίοδο της βρεφικής ηλικίας..

Περιγραφή του μαθήματος:

- Παράγοντες που επηρέασαν τη διαφοροποίηση της αντίληψης των ενηλίκων για το παιδί κατά τη διάρκεια των αιώνων.
- Σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις της ανάπτυξης (γενετική, συμπεριφορική, ψυχαναλυτική, γνωστική).
- Η επίδραση γενετικών και περιβαλλοντικών παραγόντων στην ανάπτυξη. Οι συνέπειες του στερητικού περιβάλλοντος στην ανάπτυξη του βρέφους.
- Η γένεση του αρχικού δεσμού (attachment) και η σπουδαιότητά του.
- Η γνωστική, συναισθηματική, κοινωνική και γλωσσική ανάπτυξη κατά τη νηπιακή ηλικία.

Τίτλος μαθήματος: ΑΓΩΓΗ ΜΙΚΡΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ Ι

Τύπος μαθήματος: Μικτό

Εβδομαδιαίες Ωρες Διδασκαλίας: 2Θ / 3Ε

Διδακτικές Μονάδες: 4+2

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Γ'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Ναι

Σκοπός και στόχος μαθήματος: Σκοπός του μαθήματος που διδάσκεται σε δύο συνεχή εξάμηνα είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές τις βασικές γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν την κάλυψη των αναγκών των παιδιών 1 - 6 χρόνων και τους παράγοντες που συντελούν στην αγωγή τους.

Περιγραφή του μαθήματος:

Θεωρία:

- Βασικές ανάγκες παιδιών 1 - 3 χρόνων. Η σωστή κάλυψη των αναγκών στοιχείο απαραίτητο για την ομαλή εξέλιξη των παιδιών και την αγωγή τους. Ο ρόλος του ενήλικα. Έλεγχος σφιγκτήρων.
- Αρχές διατροφής και αγωγή.
- Παρακολούθηση υγείας βρέφους, μικρού παιδιού. Ανταπόκριση. Ενδείξεις που οδηγούν στην αναζήτηση ειδικού (γιατρού).
- Επίδραση εξω-οικογενειακού περιβάλλοντος στην ανάπτυξη των μικρών παιδιών.

Εργαστήριο:

- Απόκτηση βασικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για την ικανοποίηση των αναγκών του παιδιού 1 - 3 χρόνων καθώς και της συμπεριφοράς που απαιτείται εκ μέρους του ενήλικα - παιδαγωγού.
- Στόχοι που αφορούν την αγωγή λόγου, αδρής και λεπτής κινητικότητας, νοητικής, συναισθηματικής εξέλιξης και κοινωνικοποίησης. Ο ρόλος του ενήλικα στην ανεξαρτητοποίηση του μικρού παιδιού.
- Φροντίδα άρρωστου βρέφους και μικρού παιδιού.
- Παρατήρηση - καταγραφή συμπεριφοράς παιδιών 1 - 3 χρόνων, ανάλυση των στοιχείων παρατήρησης.

Τίτλος μαθήματος: ΑΡΧΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ I

Τύπος μαθήματος: Μικτό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 3Θ / 3Ε

Διδακτικές Μονάδες: 5+2

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Γ'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος: Στο μάθημα, που διδάσκεται σε δύο συνεχή εξάμηνα, σκοπός της διδασκαλίας είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές τις απαραίτητες γνώσεις που θα τους βοηθήσουν να εφαρμόσουν την αγωγή στους προσχολικούς θεσμούς.

Περιγραφή του μαθήματος:

Θεωρία:

- Γενικές αρχές που διέπουν την οργάνωση της παιδαγωγικής πράξης: οι ανάγκες των παιδιών, τα χαρακτηριστικά της ηλικίας και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε παιδιού, στόχοι και σκοποί στην αγωγή. Αξιολόγηση.
- Αρχές οργάνωσης του χώρου - ανοιχτές τάξεις. Χώρος κινητικού παιχνιδιού. Χώρος συμβολικού παιχνιδιού. Χώρος καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων. Χώρος λόγου και πληροφοριών.
- Αρχές λειτουργίας του προγράμματος. Πώς λειτουργούν οι ανοιχτές τάξεις.
- Η μέθοδος του Σχεδίου Εργασίας (Project).
- Η αγωγή έξω από το χώρο της αγωγής: η γειτονιά, η συνοικία, η φύση, το μουσείο κλπ.

Εργαστήριο:

Κριτική μελέτη της οργάνωσης του χώρου και του υλικού.

Μελέτη της συμπεριφοράς των παιδιών στις γωνιές και τα εργαστήρια.

Πρώτες παιδαγωγικές παρεμβάσεις στο χώρο: εμπλουτισμός, αλλαγή, δημιουργία γωνιάς.

Παρατήρηση της συμπεριφοράς των παιδιών μετά την παρέμβαση.

Τίτλος μαθήματος: ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ III

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 3

Διδακτικές Μονάδες: 5

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Γ'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Ναι

Σκοπός και στόχος μαθήματος: Σκοπός της παιδιατρικής είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές στοιχειώδεις γνώσεις γύρω από θέματα υγείας που αφορούν βρέφη και μικρά παιδιά ώστε να είναι σε θέση να αντιληφθούν καλύτερα τυχόν προβλήματα και να ζητήσουν την έγκαιρη βοήθεια ειδικού ή να αντιμετωπίζουν με περισσότερη γνώση και κατανόηση παιδιά που πάσχουν και που συχνάζουν στο χώρο αγωγής.

Παράλληλα να αποκτήσουν σαφείς γνώσεις που θα τους βοηθήσουν να αντιμετωπίσουν με αποτελεσματικότητα απλά αυτχήματα, αλλά και σοβαρότερα παρέχοντας τις πρώτες βοήθειες μέχρις ότου αναλάβει ο ιατρός.

Περιγραφή του μαθήματος:

ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ: Πεπτικό σύστημα, Αναπνευστικό σύστημα, Κυκλοφορικό σύστημα, Ουροποιητικό σύστημα, Νευρικό σύστημα, Ενδοκρινείς αδένες, Αιμοποιητικό σύστημα, Νοσήματα κολαγόνου, Νεοπλάσματα, Συχνές παθήσεις του δέρματος, Συχνά νοσήματα των οστών. Διαφορική διάγνωση των συχνότερων συμπτωμάτων και κλινικών ευρημάτων στα παιδιά.

Τίτλος μαθήματος: ΜΟΥΣΙΚΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΙΙ

Τύπος μαθήματος: Μικτό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 2Θ / 3Ε

Διδακτικές Μονάδες: 2+2

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Γ'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Ναι

Σκοπός και στόχος μαθήματος: Σκοπός του μαθήματος της μουσικοκινητικής αγωγής, που διδάσκεται στο Β' και Γ' εξάμηνο, είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές τις γνώσεις και τις δυνατότητες ώστε:

Να είναι σε θέση να παίξουν ένα απλό μουσικό όργανο (φλογέρα).

Να απελευθερώσουν την κίνηση και τη σωματική έκφρασή τους με τη βοήθεια του ρυθμού και της μουσικής.

Να δημιουργήσουν, με βάση τη μουσική και την κίνηση, και να χρησιμοποιήσουν τις παιδαγωγικές εφαρμογές αυτού του τομέα για την ψυχοσωματική και νοητική εξέλιξη των παιδιών.

Να αποκτήσουν μουσική παιδεία ώστε να είναι σε θέση να τη μεταδώσουν στα μικρά παιδιά.

Περιγραφή του μαθήματος:

Θεωρία:

A. Μουσική: Μέτρα: 6/6, 7/8. Θέση - άρση. Staccato - Legato. Forte - Piano. Σημεία αλλοίωσης, τόνοι, ημιτόνια, οπλισμός.

Ακρόαση μουσικών έργων (συμφωνία, κοντέρτο, σονάτα, χορωδία). Στοιχεία μορφολογίας.

Μονόφωνες μελωδίες, ελληνικά δημοτικά τραγούδια και χοροί. Ρυθμική ορθογραφία.

B. Κινητική αγωγή (ρυθμική): Κινησιολογικές φόρμες στο χώρο. Θέμα και παραλλαγές. Rondo.

Παιδικά τραγούδια με δυνατότητες ρυθμικών λύσεων. Μικτά μέτρα (ελληνικοί ρυθμοί).

Κινησιολογικός αυτοσχεδιασμός. Μικρά δρώμενα. Κίνηση με σχέδιο.

Εργαστήριο:

Κινησιολογικοί κανόνες. Φλογέρα (Soprano). Παιδικά τραγούδια.

Μονόφωνο τραγούδι και αναπνευστικές ασκήσεις τοποθέτησης φωνής. Σολφέζ σε κλειδί του σολ.

Στοιχεία αρμονίας. Μουσικοκινητικά συστήματα : Dalcroze, Orff, Kodaly. Χρήση κρουστών οργάνων.

Κινητική εμπέδωση κεφαλαίων θεωρίας και εργασίες φοιτητών.

Τίτλος μαθήματος: ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ

Τύπος μαθήματος: Μικτό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 1Θ / 2Ε

Διδακτικές Μονάδες: 2+1

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Γ'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος: Να εναισθητοποιηθούν οι φοιτητές στο θεατρικό παιχνίδι και τη δραματική - θεατρική έκφραση.

Ειδικότερα:

Να αντιληφθούν το θεατρικό παιχνίδι σαν ένα ακόμη μέσο παιδαγωγικής πρακτικής.

Να αποδεσμευτούν από επιφυλάξεις και αναστολές και να εμπιστευθούν τον εαυτό τους σαν φορείς έκφρασης.

Να βιώσουν το θεατρικό παιχνίδι σαν δραστηριότητα χαράς, γνώσης, επικοινωνίας και ανάπτυξης και να μπορέσουν έτσι να το μεταδώσουν στα παιδιά.

Να εξοικειωθούν με τις αρχές και τις τεχνικές του Θεατρικού Παιχνιδιού.

Η αξιολόγηση θα γίνεται με βάση την ποιότητα της συμμετοχής (συνέπεια, πρωτοβουλία, εξέλιξη εκφραστικών ικανοτήτων) και όχι με βάση το ταλέντο και την καλλιτεχνική αρτιότητα της δράσης.

Περιγραφή του μαθήματος:

Εισαγωγή, θεωρητική προσέγγιση του Θεατρικού Παιχνιδιού:

Αντιδιαστολή με θεατρικές παραστάσεις στο σχολείο και «σκετς». Προέλευση του Θεάτρου. Προέλευση του Θεατρικού Παιχνιδιού. Διαφορές Θεάτρου και Θεατρικού Παιχνιδιού. Βασικές αρχές, τεχνικές και υλικά του Θεατρικού Παιχνιδιού.

Σύνδεση θεατρικής τέχνης και παιχνιδιού: Εμπειρική προσέγγιση της τέχνης του Θεάτρου μέσα από το παιχνίδι. Ανακάλυψη της θεατρικότητας του συμβολικού μα και του λαϊκού - παραδοσιακού παιχνιδιού. Επισήμανση συνθηκών που διευκολύνουν το παιξιμό.

Χώρος: εξερεύνηση του χώρου σαν ένα δυναμικό υλικό που μετασχηματίζεται με την κίνηση και την ακινησία. Ο χώρος σαν ένα εύπλαστο υλικό που πλάθεται με τη δράση και τη φαντασία. Δημιουργία και αξιοποίηση ενός «σκηνικού - θεατρικού» χώρου. Ασκήσεις γνωριμίας και προσανατολισμού μέσα στο χώρο. Αυτοσχεδιασμοί με ερέθισμα δεδομένους χώρους.

Σώμα: Η αλληλεπίδραση της δράσης, αίσθησης και συγκίνησης και η σωματική και φωνητική της έκφραση. Ασκήσεις σωματικής έκφρασης και επικοινωνίας, ασκήσεις φωνής. «Θέατρο χωρίς λόγια». Θέατρο σκιών με το σώμα.

Τεχνική αυτοσχεδιασμού: Παρατήρηση και αίσθηση του περιβάλλοντος, των καταστάσεων, των συμπαικτών. Αυθόρμητη και δομημένη ανταπόκριση. Σχέση και επικοινωνία με τον «άλλο». Αντιδράση. Ο «άλλος» σαν συμπαίκτης ή σαν ρόλος. Αυτοσχεδιασμοί ανά δύο ή σε μικρές ομάδες.

Εισαγωγή στο ρόλο: διαδικασία επιλογής ρόλου. Διερεύνηση της αίσθησης και της συμπεριφοράς του σκηνικού προσώπου.

Μεταμόρφωση: μάσκα, μακιγιάζ, κοστούμι, μεταμόρφωση του χώρου.

Παραμύθι: το παραμύθι, η δομή του μύθου σαν βάση για Θεατρικό Παιχνίδι. Το παραμύθι σαν ερέθισμα για θεατρικό δρώμενο και όχι σαν «το κείμενο μιας παράστασης». Ατομικοί και ομαδικοί αυτοσχεδιασμοί εμπνευσμένοι από τα στοιχεία των παραμυθιών.

Περιβάλλον: δημιουργία ενός περιβάλλοντος δράσης και αξιοποίησή του για τη δημιουργία Θεατρικών Παιχνιδιών (δάσος, βυθός, αγορά κλπ).

Παράσταση - γιορτή: Εφαρμογές του Θεατρικού Παιχνιδιού στα πλαίσια γιορτών με παιδιά προσχολικής ηλικίας.

Σύνθεση: ομαδική δημιουργία ολοκληρωμένου θεατρικού δρώμενου.

Καθ' όλη τη διάρκεια της διδασκαλίας οι φοιτητές ενθαρρύνονται να δοκιμάσουν εφαρμογές πολύ απλών στοιχείων Θεατρικού Παιχνιδιού στους χώρους της πρακτικής τους άσκησης. Αφιερώνεται χρόνος για συζήτηση και αξιολόγηση των εμπειριών

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος μαθήματος: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΙΙ

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 3

Διδακτικές Μονάδες: 5

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Δ'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Ναι

Σκοπός και στόχος μαθήματος: Να γνωρίσουν οι φοιτητές την τυπική πορεία της ανάπτυξης κατά τη νηπιακή ηλικία και να κατανοήσουν τους παράγοντες οι οποίοι μπορεί να διευκολύνουν ή να δυσχεραίνουν την αναπτυξιακή πορεία του παιδιού.

Περιγραφή του μαθήματος:

Η γνωστική ανάπτυξη του παιδιού κατά τη νηπιακή ηλικία (αντίληψη, μνήμη, γλώσσα)

Σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις για την ερμηνεία ανάπτυξης των γνωστικών λειτουργιών.

Συναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη κατά τη νηπιακή ηλικία (κοινωνική αντίληψη, διαπροσωπικές σχέσεις, παιδική επιθετικότητα, παιδικοί φόβοι, ηθικότητα).

Το παιδικό παιχνίδι και η συμβολή του στην ανάπτυξη.

Παράγοντες που ενδέχεται να επιδράσουν αρνητικά στη γνωστική και συναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού: οργανικά προβλήματα, κακοποίηση - παραμέληση, ιδρυματισμός.

Η δομή της οικογένειας και οι επιδράσεις της στο παιδί.

Τίτλος μαθήματος: ΑΓΩΓΗ ΜΙΚΡΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΙΙ

Τύπος μαθήματος: Μικτό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 2Θ / 3Ε

Διδακτικές Μονάδες: 3+2

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Δ'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Ναι

Σκοπός και στόχος μαθήματος: Οπως της Αγωγής και Φροντίδας Μικρού Παιδιού Ι.

Περιγραφή του μαθήματος:

Θεωρία:

- Σχέσεις φυσικού περιβάλλοντος και ποιότητας αγωγής και φροντίδας.
- Βασικές αρχές οργάνωσης χώρου και χρόνου
- Κτιριακές προδιαγραφές: σχεδιασμός, εξοπλισμός, συντήρηση, ασφάλεια εσωτερικού και εξωτερικού χώρου.
- Παιδαγωγικής αξία του φαγητού και της τουαλέτας.

Εργαστήριο:

- Παρατήρηση της οργάνωσης του χώρου και του χρόνου ενός βρεφικού σταθμού.
- Καταγραφή της συμπεριφοράς των βρεφών και των παιδιών έως τριών χρόνων.
- Αναλύσεις καταγραφών.

Τίτλος μαθήματος: ΑΡΧΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ II

Τύπος μαθήματος: Μικτό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 3Θ / 4Ε

Διδακτικές Μονάδες: 5+3

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Δ'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Ναι

Περιγραφή του μαθήματος:

Θεωρία:

- Ψυχοκινητική αγωγή: το παιδί γνωρίζει τον εαυτό του και τοποθετείται στο χώρο και στο χρόνο.
- Διδακτική της μητρικής γλώσσας: Ο προφορικός και ο γραπτός λόγος: Διάλογος. Διήγηση. Ανάγνωση ιστοριών. Παραμύθι. Ποίηση. Παιχνίδια με το λόγο. Παιχνίδια με τη γραμματική και το συντακτικό. Εναισθητοποίηση στην ανάγνωση.
- Προετοιμασία για τη γραφή.

Εργαστήριο:

- Συμμετοχή στις οργανωμένες από την/ τον παιδαγωγό δραστηριότητες της τάξης αλλά και σε αυθόρμητες που πηγάζουν από τα ενδιαφέροντα των παιδιών.
- Οργάνωση γωνιάς, καταγραφή και μελέτη της συμπεριφοράς των παιδιών κατά τη διάρκεια της παιδαγωγικής πράξης, σε σχέση με τους διάφορους τομείς ανάπτυξης, κινητικό, νοητικό κλπ.

Στα πλαίσια του εργαστηρίου οι φοιτητές θα μνούνται μια ώρα την εβδομάδα στην αισθητική των εικαστικών τεχνών με το εξής πρόγραμμα:

Ζωγραφική: Τα υλικά, τα εργαλεία και οι δυνατότητές τους με αφορμή τη «μελέτη» έργων ζωγραφικής.

Γλυπτική: Μελέτη έργων από εύπλαστα υλικά, ξύλο, μάρμαρο κλπ. Τεχνικές χρήσης και δυνατότητες των υλικών αυτών, σαν απόρροια από την παρατήρηση των έργων.

Κολάζ: Η Τέχνη του συνδυασμού των υλικών. Ποια υλικά μπορούν να συνδυαστούν και πώς. Παρατήρηση διαφόρων καλλιτεχνικών δημιουργημάτων.

Η φωτογραφία σαν έργο Τέχνης. Παιχνίδια με τα χρώματα, το φως και τη σκιά. Καλλιτέχνες φωτογράφοι και το έργο τους.

Εφαρμογές από τους φοιτητές: δημιουργία πάνω σε υλικά και τεχνοτροπίες που μελετώνται κάθε φορά.

Τίτλος μαθήματος: ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 3

Διδακτικές Μονάδες: 3

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Δ'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος:

Να γνωρίσουν οι φοιτητές τους ευρύτερους προβληματισμούς γύρω από την αντιμετώπιση των παιδιών με ειδικές ανάγκες και, πιο συγκεκριμένα, τις σύγχρονες κατευθύνσεις στους τομείς της αγωγής, της κοινωνικής και σχολικής ένταξης.

Να προετοιμαστούν κατάλληλα για να αποδεχθούν και να αντιμετωπίσουν τα παιδιά με ειδικές ανάγκες που είτε βρίσκονται ήδη, τυχαία, στους χώρους προσχολικής αγωγής είτε πρόκειται να ενταχθούν στα πλαίσια μελλοντικών προγραμμάτων ενσωμάτωσης.

Περιγραφή του μαθήματος:

Το παιδί με ειδικές ανάγκες: αναφορές στις διαδικασίες ωρίμανσης και ανάπτυξης των παιδιών. Οι έννοιες της ανεπάρκειας, της ανικανότητας, του μειονεκτήματος και οι σχέσεις αυτών με τη δυσπροσαρμογή. Ποιοτική και ποσοτική ταξινόμηση των ανεπαρκειών.

Σύγχρονοι τρόποι αντιμετώπισης των παιδιών με ειδικές ανάγκες: η Ειδική Αγωγή: Θεσμοί, στόχοι, συστήματα και προγράμματα σε σχέση με το είδος του μειονεκτήματος. Η ένταξη στους κοινούς εκπαιδευτικούς θεσμούς. Οι έννοιες της ένταξης και της ενσωμάτωσης. Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έρευνες και εμπειρίες άλλων χωρών. Η κατάσταση στη χώρα μας.

Τα παιδιά με ειδικές ανάγκες στον κοινό προσχολικό θεσμό: στόχοι, δυνατότητες και όρια της παιδαγωγικής παρέμβασης. Ο ρόλος του κοινού παιδαγωγού και η συνεργασία του με τους ειδικούς, τους γονείς, τους δασκάλους του Δημοτικού. Συνθήκες και παράγοντες που επηρεάζουν την ένταξη. Αναφορές σε έρευνες.

Ο προληπτικός ρόλος των κοινών θεσμών. Οι προσχολικοί θεσμοί σαν φορείς πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας, τριτοβάθμιας πρόληψης, ατομικής και ομαδικής πρόληψης.

Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των παιδιών με ειδικές ανάγκες (κωφά, τυφλά, παιδιά με νοητική καθυστέρηση, παιδιά με κινητικά προβλήματα και σωματικές αναπηρίες, παιδιά με ψυχολογικά προβλήματα).

Θεραπευτική αγωγή και ειδική αγωγή. Παιδαγωγικές πρακτικές σε σχέση με το είδος και την ένταση του μειονεκτήματος, τις δυνατότητες και τις ανάγκες των ειδικών παιδιών.

Τίτλος μαθήματος: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Τύπος μαθήματος: Μικτό

Εβδομαδιαίες Ήρεμες Διδασκαλίας: 2Θ / 1Ε

Διδακτικές Μονάδες: 3+1

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Δ'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος: Η διδασκαλία της παιδαγωγικής έρευνας αποσκοπεί στο να γνωρίσουν οι φοιτητές το σκεπτικό και τη μεθοδολογία οργάνωσης μιας επιστημονικής έρευνας στις παιδαγωγικές και ψυχοπαιδαγωγικές επιστήμες ώστε να είναι σε θέση να κατανοήσουν και να αντιμετωπίσουν κριτικά μια παρουσιαζόμενη έρευνα καθώς και να οργανώσουν την πτυχιακή τους εργασία ή όποια τυχόν άλλη έρευνα.

Περιγραφή του μαθήματος:

Θεωρία:

Α. Η διαδικασία της έρευνας:

Βιβλιογραφική αναζήτηση.

Προβληματική της έρευνας και της επιλογής των υποθέσεων. Βασικές έννοιες και πρακτικές στην επιστημονική έρευνα (υποκείμενα, δεδομένα, πληροφορίες, μεταβλητές, δείγματα και δειγματοληψία κλπ).

Κανόνες οργάνωσης του πειραματικού σταδίου.

Μέσα και τρόποι συγκέντρωσης των δεδομένων (γενικά περί παρατήρησης - η οποία έχει διδαχθεί λεπτομερώς στο πρώτο εξάμηνο- συνέντευξης, ερωτηματολογίου, κλιμάκων, διαβαθμίσεων, μετρήσεων, κοινωνιομετρικών τεχνικών, ανάλυσης περιεχομένου).

Ερμηνεία δεδομένων. Συμπεράσματα.

Παρουσίαση της έρευνας. Συγγραφή μιας επιστημονικής εργασίας γενικότερα.

Αξιολόγηση μιας ερευνητικής εργασίας. Κριτήρια. Χαρακτηριστικά μιας καλής έρευνας. Ερευνητικά σφάλματα. Ερευνητική δεοντολογία.

B. Μελέτη και ανάλυση των μέσων συγκέντρωσης των δεδομένων:

Συνέντευξη.

Ερωτηματολόγιο.

Μονογραφία.

Ανάλυση περιεχομένου.

Κοινωνιομετρικές τεχνικές.

Έρευνα - δράση.

Εργαστήριο:

Εφαρμογές των γνώσεων που αποκτώνται στη θεωρία. Μελέτη ερευνών και ανάλυσή τους.

Τίτλος μαθήματος: ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ Η/Υ

Τύπος μαθήματος: Μικτό

Εβδομαδιαίες Ήρεμες Διδασκαλίας: 2Θ / 2Ε

Διδακτικές Μονάδες: 3+1

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Δ'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος:

Να μυηθούν οι φοιτητές στην απλή χρήση και τις δυνατότητες των σύγχρονων προγραμμάτων των Η/Υ ώστε και να είναι σε θέση να τα χρησιμοποιούν σαν εργαλεία στην καθημερινή τους ζωή και στον επαγγελματικό χώρο και να κατανοήσουν τις δυνατότητές τους για την εφαρμογή εκπαιδευτικών προγραμμάτων στο χώρο της αγωγής των μικρών παιδιών.

Να μελετήσουν προγράμματα που απευθύνονται σε παιδιά προσχολικής ηλικίας ώστε να είναι σε θέση να επιλέξουν και να χρησιμοποιήσουν με επιτυχία παρόμοια προγράμματα μέσα σε τάξη μικρών παιδιών.

Περιγραφή του μαθήματος:

Μελέτη, γνωριμία και εφαρμογές τελευταίων προγραμμάτων επεξεργασίας κειμένου και αποδελτίωσης. Παιχνίδια και Η/Υ.

Μελέτη προγραμμάτων που απευθύνονται σε παιδιά προσχολικής ηλικίας. Κριτική αντιμετώπισή τους σχετικά με τις βασικές αρχές της σύγχρονης παιδαγωγικής.

Αναφορά σε έρευνες που αφορούν προσπάθειες εισαγωγής τέτοιων προγραμμάτων στο χώρο προσχολικής αγωγής.

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος μαθήματος: ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 3

Διδακτικές Μονάδες: 5

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Ε'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος: Να εμβαθύνουν οι φοιτητές στη μελέτη και κατανόηση των φαινομένων που αποτελούν σταθμούς ψυχοσυναισθηματικής και κοινωνικής ανάπτυξης στην παιδική ηλικία ώστε να είναι σε θέση να ανταποκριθούν σωστά ως παιδαγωγοί στα χαρακτηριστικά της κάθε ηλικίας και τις ιδιαιτερότητες του κάθε παιδιού.

Περιγραφή του μαθήματος:

Η έννοια της μονιμότητας του αντικειμένου (νοητική κατάκτηση - συναισθηματική ωριμότητα).

Τα μεταβατικά φαινόμενα και αντικείμενα.

Η περίοδος του «όχι». Πρώτες προσπάθειες ανεξαρτητοποίησης. Έλεγχος σφιγκτήρων.

Το οιδιπόδειο σύμπλεγμα. Χαρακτηριστικά αυτής της περιόδου.

Προσαρμογή στο πρώτο «σχολείο».

Η προετοιμασία για το Δημοτικό σχολείο. Προϋποθέσεις για την ομαλή ένταξη στο εκπαιδευτικό σύστημα.

Η λανθάνουσα περίοδος. Η εφηβεία. Η ενηλικίωση. Ο κύκλος ζωής και η Τρίτη ηλικία.

Σύγχρονη οικογένεια (σχέσεις γονέων - παιδιού). Ιδιαιτερότητες: υιοθεσία, θάνατος, μονογονεϊκές οικογένειες.

Τίτλος μαθήματος: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 3

Διδακτικές Μονάδες: 5

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Ε'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος:

Να αποκτήσουν οι φοιτητές βασικές γνώσεις σχετικά με τις έννοιες που θα κληθούν να «διδάξουν» στα μικρά παιδιά καθώς και τρόπους που θα πλησιάσουν μαζί τους αυτές τις έννοιες.

Να συνειδητοποιήσουν την τεράστια δυνατότητα ευαισθητοποίησης στις επιστήμες (φυσική, χημεία, ζωολογία, φυτολογία, οικολογία, αστρονομία κλπ) που υπάρχει εκ μέρους των μικρών παιδιών, να μελετήσουν τρόπους εμπλουτισμού των προσωπικών τους γνώσεων και τρόπους μετάδοσης στα παιδιά.

Περιγραφή του μαθήματος:

Α. Βασικές μαθηματικές έννοιες:

Τοπολογικές έννοιες, συμμετρία, σύνθεση, ισοδυναμία επιφανειών και όγκων, αμεταβλητότητα, διατήρηση. Όγκος, σχήμα, γραμμή, σημείο, γεωμετρικό σχήμα, γεωμετρικά στερεά, επίπεδα γεωμετρικά σχήματα.

Σύνολα: Στοιχεία συνόλου, συμβολισμός και παράσταση συνόλου, «ιδιάζοντα» σύνολα. Υποσύνολα διαμερισμός συνόλου. Αντιστοιχίες. Ισοδύναμα και μη ισοδύναμα σύνολα. Διατεταγμένο ζεύγος. Γινόμενο συνόλων. Διμελείς σχέσεις μεταξύ στοιχείων συνόλων. Η έννοια του αριθμού. Σχέσεις μεγέθους μεταξύ αριθμών. Ακολουθίες. Τακτικοί αριθμοί. Η διδακτική των μαθηματικών σε παιδιά προσχολικής ηλικίας.

B. Πρακτικές εφαρμογές απλών πειραμάτων στις φυσικές επιστήμες με ερμηνεία των αρχών στις οποίες αυτά στηρίζονται. Μελέτη και ανάλυση βιβλίων για παιδιά που αφορούν τη γνώση διαφόρων επιστημονικών θεμάτων. Έρευνα - δράση σχετικά με το θέμα στους χώρους προσχολικής αγωγής.

Τίτλος μαθήματος: ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ I

Τύπος μαθήματος: Μικτό

Εβδομαδιαίες Ήμερες Διδασκαλίας: 3Θ / 4Ε

Διδακτικές Μονάδες: 5+3

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Ε'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος:

Συνειδητοποίηση της δυνατότητας εφαρμογής των ψυχοπαιδαγωγικών θεωριών στην παιδαγωγική πράξη.

Εναισθητοποίηση στους προβληματισμούς που δημιουργεί η προσπάθεια υλοποίησης της παιδαγωγικής πράξης σε χώρους προσχολικής αγωγής.

Περιγραφή του μαθήματος:

Θεωρία:

A. Ψυχοπαιδαγωγική: έννοια, ορισμός, σκοπός, βασικές θεωρίες:

Νεότερες ψυχολογικές προσεγγίσεις των παιδαγωγικών μεθόδων. Η έννοια του οικοδομισμού. Η έννοια των κοινωνικών αλληλεπιδράσεων. Ο ρόλος τους στην κατάκτηση της δυνατότητας απόκτησης γνώσεων.

B. Σχέσεις διδακτικής και ψυχοπαιδαγωγικής: Παιδαγωγικές εφαρμογές βασισμένες στις θεωρίες των J. Piaget, H. Wallon, J. Bruner, Vygotsky, Ferreiro κλπ.

Γ. Μορφές αξιολόγησης.

Εργαστήριο: Οργάνωση παράλληλων εργαστηρίων. Καταγραφή και μελέτη της συμπεριφοράς των παιδιών κατά τη διάρκεια της παιδαγωγικής πράξης σε σχέση με τους διάφορους τομείς ανάπτυξης: κινητικό, νοητικό κλπ.

Τίτλος μαθήματος: ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες Ήμερες Διδασκαλίας: 3

Διδακτικές Μονάδες: 4

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Ε'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος:

Η κατάκτηση από τους φοιτητές των εννοιών εκείνων που αποτελούν τον βασικό πυρήνα των απαραίτητων για το επάγγελμά τους γνώσεων είτε στον τομέα των οικογενειακών είτε στον τομέα των εκπαιδευτικών θεσμών.

Περιγραφή του μαθήματος:

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ.

Οικογενειακοί θεσμοί στις προβιομηχανικές κοινωνίες.

Δομή και λειτουργίες της σύγχρονης ελληνικής οικογένειας.

Τύποι οικογενειών.

Κανόνες επιλογής συζύγων.

Θέσεις, ρόλοι και σχέσεις των μελών μιας οικογένειας.

Παιδί και οικογένεια.

Κύκλος οικογενειακής ζωής.

Δημογραφικές όψεις της οικογένειας.

Το μέλλον των οικογενειακών θεσμών: θεωρητικές αναζητήσεις και πρακτικές.

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ.

Η δευτερογενής κοινωνικοποίηση, η σημασία της, οι φορείς της.

Δομή και λειτουργία του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος (δημόσια και ιδιωτική προσχολική, πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση).

Το εκπαιδευτικό σύστημα ως φορέας κοινωνικοποίησης.

Το ιδεολογικό περιεχόμενο της εκπαίδευσης.

Κοινωνικο-οικονομικές ανισότητες και εκπαίδευση.

Σχολική επίδοση και παράγοντες που την προσδιορίζουν.

Ο ρόλος του παιδαγωγού και η σχέση του με μαθητές, γονείς και περιβάλλουσα κοινωνία.

Τίτλος μαθήματος: ΠΑΙΔΙ - ΧΩΡΟΣ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ

Τύπος μαθήματος: Μικτό

Εβδομαδιαίες Ωρες Διδασκαλίας: 2Θ / 2Ε

Διδακτικές Μονάδες: 3+2

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Ε'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος:

A. Να καταστούν οι φοιτητές ικανοί να μεθοδεύσουν τη διαμόρφωση του εσωτερικού και εξωτερικού χώρου του Παιδικού Σταθμού ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες αγωγής, με έμφαση στη δημιουργικότητα με πολυδύναμα υλικά.

B. Να καταστούν οι φοιτητές ικανοί να μεθοδεύσουν, με τα παιδιά προσχολικής ηλικίας, την επαφή με το ευρύτερο περιβάλλον και τη δημιουργική προσέγγιση των χαρακτηριστικών του.

Περιγραφή του μαθήματος:

Θεωρία:

Γωνιές, εργαστήρια, αυλή και κήπος.

Ζωγραφική, κολάζ, γλυπτική.

Στάδια εξέλιξης στην παιδική δημιουργικότητα.

Παιδικός Σταθμός και περιβάλλον.

Εργαστήριο: Δραστηριότητες με χρώμα, κόλλα, χαρτί και εύπλαστα υλικά.

Τεχνικές αποτύπωσης. Πειράματα για την κατάκτηση απλών ιδιοτήτων των φυσικών υλικών.

Τίτλος μαθήματος: ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟ
Τύπος μαθήματος: Μικτό
Εβδομαδιαίες Ωρες Διδασκαλίας: 1Θ / 2Ε
Διδακτικές Μονάδες: 2+1
Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Ε'
Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό
Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος:

Να αντιληφθούν οι φοιτητές το κουκλοθέατρο σαν ένα ακόμη μέσο παιδαγωγικής πρακτικής.
Να αποδεσμευτούν από επιφυλάξεις και αναστολές και να εμπιστευτούν τον εαυτό τους σαν φορέα έκφρασης.
Να βιώσουν το Κουκλοθέατρο ως δραστηριότητα χαράς, γνώσης, επικοινωνίας και ανάπτυξης και να μπορέσουν έτσι να το μεταδώσουν στα παιδιά.
Να εξοικειωθούν με τις αρχές και τις τεχνικές του Κουκλοθέατρου.

Η αξιολόγηση θα γίνεται με βάση την ποιότητα της συμμετοχής (συνέπεια, προθυμία, πρωτοβουλία, εξέλιξη ικανοτήτων) και όχι με βάση το ταλέντο και την καλλιτεχνική αρτιότητα της δράσης των φοιτητών.

Περιγραφή του μαθήματος:

Εισαγωγή στο Κουκλοθέατρο (δομή και τεχνική, βασικές τεχνικές, κατασκευή κούκλας, κίνηση, κείμενο, λόγος).

Το Κουκλοθέατρο στο χώρο προσχολικής αγωγής: κούκλα τάξης και παιδαγωγικές εφαρμογές, απλές κατασκευές κούκλας κουκλοθέατρου για και από παιδιά. Εφαρμογές.

Φαντασία και δημιουργία στο Κουκλοθέατρο («ζωντανεύουμε» «άχρηστα» υλικά και δημιουργούμε παράσταση).

ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος μαθήματος: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 3

Διδακτικές Μονάδες: 5

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: ΣΤ΄

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος: Να γνωρίσουν οι φοιτητές τις βασικές αρχές της κοινωνικής ψυχολογίας ώστε να είναι σε θέση και να κατανοήσουν και να υποβοηθήσουν την κοινωνική ανάπτυξη των παιδιών αλλά και να συνειδητοποιήσουν τη δυναμική μιας ομάδας ενηλίκων και να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν με μεγαλύτερη επιτυχία ενδεχόμενα προβλήματα στις σχέσεις που θα δημιουργηθούν αργότερα στο χώρο εργασίας τους.

Περιγραφή του μαθήματος:

Η αντίληψη για τα πρόσωπα.

Τα παραγωγικά αίτια της συμπεριφοράς.

Στάσεις και συμπεριφορά.

Επικοινωνία. Διατομική επικοινωνία. Η επικοινωνία βρέφους – γονέα – παιδαγωγού. Μέσα μαζικής επικοινωνίας.

Η δυναμική της ομάδας. Διαπροσωπικές σχέσεις. Ομάδες συνομηλίκων. Συνεργασία και ανταγωνισμός.

Περιβάλλον και κοινωνική συμπεριφορά.

Τίτλος μαθήματος: ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑ Ι

Τύπος μαθήματος: Μικτό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 2Θ / 4Ε

Διδακτικές Μονάδες: 4+2

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: ΣΤ΄

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος: Σκοπός του μαθήματος που διδάσκεται σε δύο συνεχή εξάμηνα είναι να γνωρίσουν οι φοιτητές τη σημασία και τα χαρακτηριστικά των τμημάτων που φιλοξενούν βρέφη και μικρά παιδιά έως τριάντα ετών και να μάθουν να οργανώνουν το χώρο και το χρόνο σύμφωνα με τις ανάγκες των παιδιών.

Περιγραφή του μαθήματος:

Θεωρία:

- Οργάνωση καθημερινής υποδοχής και αναχώρησης.
- Οργάνωση στιγμών ρουτίνας και τουαλέτας.
- Οργάνωση δραστηριοτήτων.
- Ρόλος βρεφονηπιοκόμου. Δεοντολογία επαγγέλματος.

Εργαστήριο:

- Παρεμβάσεις στην οργάνωση του χώρου και του χρόνου ενός κέντρου ημερήσιας αγωγής και φροντίδας.
- Στόχοι, υλοποίηση, αξιολόγηση στιγμών ρουτίνας, τουαλέτας, ελεύθερου χρόνου.

- Αναλύσεις και ερμηνείες των προτεινόμενων παρεμβάσεων.

Τίτλος μαθήματος: ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΙΙ

Τύπος μαθήματος: Μικτό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 3Θ / 4Ε

Διδακτικές Μονάδες: 5+3

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: ΣΤ'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος : Να είναι οι φοιτητές σε θέση:

Να αναλύουν τους παράγοντες που προσδιορίζουν την προσφερόμενη στους προσχολικούς θεσμούς ποιότητα.

Να ερμηνεύουν, με βάση τις σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις, τις παιδαγωγικές πρακτικές και τις καινοτομίες που εφαρμόζονται στους χώρους προσχολικής αγωγής.

Περιγραφή του μαθήματος:

Θεωρία:

Α. Πρόσφατα ερευνητικά δεδομένα στην προσχολική αγωγή:

Βασικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις. Κλινική μέθοδος, μικρο-κοινωνιολογική μέθοδος, οικολογική μέθοδος. Ο ρόλος της έρευνας - δράσης.

Προσδιοριστικοί παράγοντες βελτίωσης της λειτουργίας των εκπαιδευτικών θεσμών.

Β. Σχέσεις παιδαγωγών και κοινωνικών συνεργατών (γονέων, άλλων παιδαγωγών, βοηθητικού προσωπικού κλπ):

Μορφές επικοινωνίας και αποτελεσματικότητα. Στρατηγικές προσέγγισης.

Μορφές επίλυσης συγκρούσεων. Η έννοια της διαπραγμάτευσης.

Γ. Εκπαιδευτικά κινήματα και καινοτομικές εφαρμογές:

Η σημασία της καινοτομίας στην πρόληψη της σχολικής αποτυχίας.

Η γέννηση μιας καινοτομίας. Μορφές. Διάδοση. Δυναμική της εκπαιδευτικής ομάδας. Ο ρόλος των διοικητικών παραγόντων.

Εργαστήριο:

Εφαρμογή - αξιολόγηση ψυχοπαιδαγωγικών προγραμμάτων σε χώρους προσχολικής αγωγής.

Προσέγγιση της αμφίδρομης σχέσης: οικογένεια - παιδί - χώρος προσχολικής αγωγής.

Τίτλος μαθήματος: ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 3

Διδακτικές Μονάδες: 5

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: ΣΤ'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος:

Να εναισθητοποιηθούν οι φοιτητές στην παρουσία, στους εκπαιδευτικούς θεσμούς, παιδιών με διαφορετική πολιτισμική ταυτότητα.

Να κατανοήσουν τις παιδαγωγικές αρχές με τις οποίες ρυθμίζονται οι διαδικασίες που απευθύνονται σε όλα τα μέλη μιας εκπαιδευτικής κοινωνίας.

Να γνωρίσουν τις συγκεκριμένες παιδαγωγικές τακτικές που ευνοούν την ομαλή ένταξη όλων των παιδιών στους προσχολικούς θεσμούς.

Περιγραφή του μαθήματος:

Εννοιολογικό πλαίσιο: πολιτισμός, εθνική ταυτότητα και πολιτισμικές διαφοροποιήσεις, πολυπολιτισμική αγωγή, διαπολιτισμική αγωγή, οι στόχοι της, οι δυνατότητες εφαρμογής, τα όρια και οι αντιρρήσεις.

Ιστορική ανασκόπηση: πολυπολιτισμικές κοινωνίες, μετανάστευση και μετακινήσεις πληθυσμών, πολιτικά, κοινωνικά, οικονομικά, ιδεολογικά, εκπαιδευτικά προβλήματα, παραδείγματα άλλων χωρών βιομηχανικά ανεπτυγμένων και μη, πορίσματα σύγχρονων ερευνών.

Διαπολιτισμικά παιδαγωγικά προγράμματα για προσχολικούς θεσμούς: η γλώσσα και η γλωσσική επικοινωνία, οικογενειακή και σχολική γλώσσα, δίγλωσση παιδεία, οι τρόποι μη λεκτικής επικοινωνίας, η καλλιτεχνική αγωγή, η θρησκευτική αγωγή, η ιστορία, η γεωγραφία, η γνώση της φύσης, ήθη - έθιμα - καθημερινές συνήθειες, οι προμαθηματικές έννοιες, η προετοιμασία για το δημοτικό, οι σχέση με τις οικογένειες, η εκπαίδευση των παιδαγωγών, η διαπολιτισμική αγωγή σα μέσο που ευνοεί τις παιδαγωγικές καινοτομίες.

Τίτλος μαθήματος: ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ - ΟΡΟΛΟΓΙΑ

(ΑΓΓΛΙΚΑ ή ΓΑΛΛΙΚΑ)

Τύπος μαθήματος: Μικτό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 2Θ / 3Ε

Διδακτικές Μονάδες: 4+2

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: ΣΤ'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος: να καταστήσει τον φοιτητή ικανό :

να κατανοεί ξενόγλωσση βιβλιογραφία της ειδικότητας του

να ανιχνεύει ένα εξειδικευμένο επιστημονικό κείμενο ώστε να αποκτά γενική εικόνα του περιεχομένου παρά την ύπαρξη αγνώστου λεξιλογίου και ορολογίας

να αναμεταδίδει γραπτά και προφορικά πληροφόρηση που λαμβάνει μέσα από τον γραπτό ή και τον προφορικό λόγο όπως : άρθρα σε εφημερίδες ή περιοδικά, συνεντεύξεις, συζητήσεις, συνέδρια, σεμινάρια κ.λ.π.

να συνάγει την κεντρική ιδέα του θέματος ενός επιστημονικού κειμένου της ειδικότητάς του και να αποδίδει περιληπτικά το περιεχόμενό του

να διατυπώνει τις απόψεις του γραπτά και προφορικά πάνω σε ένα θέμα ειδικότητας βασιζόμενος στις πληροφορίες και τα άλλα στοιχεία που του έχουν δοθεί και

να αντλεί πληροφόρηση πάνω σε θέματα της ειδικότητάς του μέσα από το **internet**.

Περιγραφή του μαθήματος:

Δομή επιστημονικού λόγου και ορολογία εξειδικευμένων και/ ή ερευνητικών κειμένων όπως αυτά απαντώνται στη διεθνή βιβλιογραφία, γεγονός που προϋποθέτει απαραίτητως γνώση της γλώσσας (Αγγλικής ή Γαλλικής) σε προχωρημένο επίπεδο. Τα κείμενα αντά αφορούν σε μαθήματα γενικής και ειδικής υποδομής του Τμήματος της Προσχολικής Αγωγής : Ψυχολογία, Βρεφοκομία, Διαιτητική, Παιδιατρική, Πρώτες Βοήθειες κ.λ.π.

Εξάσκηση στην αναγνώριση, στο συσχετισμό και στη χρήση εννοιών ορολογίας σχετικής με την ειδικότητα όπως και παράλληλο χειρισμό της ξένης γλώσσας στη σύνθεση και οργάνωση επιστημονικών κειμένων σε γραπτό/ προφορικό λόγο.

Εξάσκηση στην κατανόηση γραπτού/ προφορικού λόγου σε θέματα που αφορούν στην ειδικότητα με χρήση του υπάρχοντος εργαστηρίου πολυμέσων [multimedia lab], του internet, βίντεο και ακουστικών κασετών κ.λ.π.

Z' ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος μαθήματος: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ

Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 3

Διδακτικές Μονάδες: 5

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Z'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Ναι

Σκοπός και στόχος μαθήματος: Να κατανοήσουν οι φοιτητές τις αποκλίσεις από την τυπική πορεία της ανάπτυξης και να ευαισθητοποιηθούν σε βασικές αρχές που διέπουν την προσέγγιση των παιδιών με ειδικά προβλήματα συμπεριφοράς. Να αποκτήσουν τις βασικές γνώσεις που απαιτούνται για την ανίχνευση των προβλημάτων αυτών ώστε να ζητούν τη συμβολή του ειδικού όποτε αυτό κρίνεται αναγκαίο.

Περιγραφή του μαθήματος:

- Η έννοια του φυσιολογικού και του παθολογικού.
- Η αναπτυξιακή προσέγγιση στην ψυχοπαθολογία, βασικές αρχές.
- Συστήματα ταξινόμησης των διαταραχών συμπεριφοράς.
- Παράγοντες τους οποίους συνεκτιμά ο ειδικός για τη διάγνωση ενός προβλήματος.
- Η αιτιολογία της προβληματικής συμπεριφοράς. (Η συμβολή οργανικών και περιβαλλοντικών επιδράσεων στην ανάπτυξη της παθολογικής συμπεριφοράς, η διαδικασία της επιγένεσης των προβλημάτων).
- Η συμπεριφορική προσέγγιση στην ψυχοπαθολογία και η συμβολή της ψυχανάλυσης στην κατανόηση και αντιμετώπιση των διαταραχών συμπεριφοράς.
- Περιπτώσεις παιδιών με αυξημένες πιθανότητες να παρουσιάσουν διαταραχές συμπεριφοράς. Πρόληψη.
- Θεραπευτικές προσεγγίσεις στην Αναπτυξιακή Ψυχοπαθολογία.
- Αντικοινωνική συμπεριφορά, (αίτια, η επίδραση της τιμωρίας και της αμοιβής στον έλεγχο της αντικοινωνικής συμπεριφοράς).
- Εναντιωτική Προκλητική Διαταραχή.
- Διαταραχές Διατροφής (αναπτυξιακό μοντέλο, αίτια, αντιμετώπιση)
- Ενούρηση (αίτια, αντιμετώπιση)
- Τραυλισμός (επιδημιολογία, φάσεις μέσα από τις οποίες περνά η εξέλιξη του τραυλισμού, θεωρητικές και θεραπευτικές προσεγγίσεις. Η επίδραση του τραυλισμού στην ανάπτυξη του παιδιού)
- Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής – Υπερκινητικότητα (ΔΕΠ-Υ). Η αναπτυξιακή πορεία του παιδιού με ΔΕΠ-Υ.
- Διαταραχή διαγωγής. (Επιδημιολογία, συννοσηρότητα, η αναπτυξιακή πορεία των παιδιών με διαταραχές διαγωγής.)
- Αγχώδεις διαταραχές. (Το ιστορικό ερμηνείας και θεραπευτικής αντιμετώπισης των διαταραχών άγχους σε παιδιά).
- Νοητική καθυστέρηση (διάγνωση, αιτιολογία, ταξινόμηση, δυνατότητες παιδιών με νοητική καθυστέρηση).
- Στοιχεία Στατιστικής: Περιγραφική στατιστική:
- Δεδομένα, κλίμακες δεδομένων, είδη μεταβλητών, συμμεταβολή. Έννοια της «κατανομής», συχνότητες. Απλή κατανομή, πίνακες απλής κατανομής. Ομαδοποιημένη κατανομή, πίνακες. Κεντρική τάση, δείκτες κεντρικής τάσης, χρήση, ερμηνεία.
- Συσχέτιση, δείκτες συσχέτισης.

Τίτλος μαθήματος: ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΙΙ

Τύπος μαθήματος: Μικτό

Εβδομαδιαίες Ωρες Διδασκαλίας: 2Θ / 4Ε

Διδακτικές Μονάδες: 4+3

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Ζ'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος: Να καταστούν οι φοιτητές ικανοί να ερμηνεύουν με βάση τις σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις τις παιδαγωγικές πρακτικές και τις καινοτομίες που εφαρμόζονται στα τμήματα βρεφών και παιδιών έως τριών χρόνων.

Περιγραφή του μαθήματος:

Θεωρία:

- Πρόσφατα ερευνητικά δεδομένα για τα προγράμματα που απευθύνονται σε βρέφη και παιδιά έως τριών ετών.
- Η προσαρμογή των παιδιών στο πρώτο εξω-οικογενειακό θεσμικό περιβάλλον.
- Σχέσεις παιδαγωγών και άλλων συνεργατών (βοηθητικού προσωπικού, γονέων κλπ).

Εργαστήριο:

- Παρεμβάσεις στην οργάνωση του χώρου και του χρόνου ενός κέντρου ημερήσιας αγωγής και φροντίδας.
- Στόχοι, υλοποίηση, αξιολόγηση στιγμών ρουτίνας, τουαλέτας, ελεύθερου χρόνου.

Αναλύσεις και ερμηνείες των προτεινόμενων παρεμβάσεων.

Τίτλος μαθήματος: ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Τύπος μαθήματος: Μικτό

Εβδομαδιαίες Ωρες Διδασκαλίας: 3Θ / 4Ε

Διδακτικές Μονάδες: 5+3

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Ζ'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Ναι

Σκοπός και στόχος μαθήματος: Να δοθεί στους φοιτητές η ευκαιρία να αναδομήσουν και να εφαρμόσουν, σε πρακτικό και θεωρητικό επίπεδο, τις γνώσεις που απέκτησαν στα περισσότερα από τα διδασκόμενα μαθήματα σε όλη τη διάρκεια των έξι προηγουμένων εξαμήνων ώστε να είναι σε θέση να επικεντρώσουν τα δεδομένα στον προγραμματισμό και την εφαρμογή της παιδαγωγικής πράξης.

Περιγραφή του μαθήματος:

Θεωρία:

Οργάνωση της παιδαγωγικής πράξης με βάση τις γνώσεις που αποκτήθηκαν στα προηγούμενα εξάμηνα και τον άξονα: Στόχοι - οργάνωση - εφαρμογή - αξιολόγηση.

Μελέτη εμπειριών που αποκτήθηκαν στο χώρο εργαστηριακής άσκησης κάτω από το πρίσμα αυτής της ιδεολογίας και που αφορούν όλους τους τομείς δράσης των μελλοντικών επαγγελματιών.

Εργαστήριο:

Εφαρμογή στους χώρους πρακτικής άσκησης της αγωγής των παιδιών με βάση τον άξονα: Στόχοι - οργάνωση - εφαρμογή

Τίτλος μαθήματος: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ - ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ**Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό****Εβδομαδιαίες Όρες Διδασκαλίας: 3****Διδακτικές Μονάδες: 5****Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Ζ'****Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό****Προαπαιτούμενα: Όχι****Σκοπός και στόχος μαθήματος:**

Να γνωρίσουν οι φοιτητές τα προβλήματα του περιβάλλοντος και να αποκτήσουν κριτική στάση απέναντι σε αυτά ώστε να παρακινηθούν για ενεργό συμμετοχή στη βελτίωση και την προστασία του.

Να αποκτήσουν τη γνώση και τις δεξιότητες που θα τους επιτρέψουν να μεταδώσουν στα παιδιά προσχολικής ηλικίας τη στάση τους για το περιβάλλον και τα προβλήματά του.

Περιγραφή του μαθήματος:

Έννοιες, ορισμοί, φιλοσοφία της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

Επισήμανση, μελέτη, συζήτηση, ανάλυση και αντιμετώπιση, εκ μέρους των φοιτητών, περιβαλλοντικών προβλημάτων της περιοχής των χώρων πρακτικής τους άσκησης.

Παιδαγωγικές εφαρμογές με παιδιά προσχολικής ηλικίας.

Τίτλος μαθήματος: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ**Τύπος μαθήματος: Θεωρητικό****Εβδομαδιαίες Όρες Διδασκαλίας: 3****Διδακτικές Μονάδες: 5****Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Ζ'****Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό****Προαπαιτούμενα: Όχι****Σκοπός και στόχος μαθήματος:**

Να μάθουν οι φοιτητές να ανατρέχουν, να μελετούν και να ερμηνεύουν τη νομοθεσία που αφορά το θεσμικό πλαίσιο εργασίας τους και τις αρχές λειτουργίας και διαχείρισής του ώστε να είναι σε θέση, κατά τη διάρκεια της άσκησης του επαγγέλματος, να γνωρίζουν πού και πώς θα βρουν τις πληροφορίες που τους είναι απαραίτητες και πώς θα κατανοήσουν το περιεχόμενό τους.

Να μάθουν να κατανοούν και να συμπληρώνουν τα διάφορα έγγραφα και βιβλία που χρησιμοποιούνται στη διοίκηση και διαχείριση των Βρεφονηπιακών Σταθμών (BNΣ).

Περιγραφή του μαθήματος:

Οι έννοιες Οργάνωση και Διοίκηση.

Μελέτη και ερμηνεία του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τους BNΣ και της σχέσης του με την οργάνωση και τη λειτουργία τους.

Φορείς που δικαιούνται να ιδρύσουν και να λειτουργήσουν BNΣ.

Μελέτη και ερμηνεία της νομοθεσίας που διέπει σήμερα τους διορισμούς, τις σχέσεις εργασίας, τη συλλογική σύμβαση εργασίας του κλάδου και τα κεκτημένα δικαιώματα των εργαζομένων.

Ίδρυση ενός BNΣ: ιδρυτική απόφαση, ανεύρεση κτιρίου - προδιαγραφές, απόφαση έναρξης οικονομικών πιστώσεων. Στελέχωση με παιδαγωγικό και βοηθητικό προσωπικό. Τήρηση αναλογιών αριθμού παιδιών - παιδαγωγών. Ορισμός Υπεύθυνου.

Διοικητικά βιβλία, τήρηση και ενημέρωσή τους, τήρηση αρχείου, αλληλογραφίας (έγγραφα, αιτήσεις, εγκύλιοι κλπ).

Καθηκοντολόγιο προσωπικού και ωράριο εργασίας.

Εγγραφή παιδιών: Δικαιολογητικά, τρόπος και χρόνος εγγραφής. Οικονομική συμμετοχή των γονέων και τρόπος είσπραξης. Έκτακτη εγγραφή. Διαγραφή.

Διαχείριση ΒΝΣ: Διαχειριστικά βιβλία και πώς τηρούνται (βιβλία εσόδων - εξόδων, εισπράξεων - πληρωμών κλπ). Προϋπολογισμός (ετήσιος, μηνιαίος) δαπανών και κατανομή τους. Προμήθειες. Κάλυψη αναγκών, κωδικοί αγοράς υλικού. Διαγωνισμοί: δικαιολογητικά, όροι συμμετοχής, διακήρυξη, επιτροπές εγγυοδοσίας, εγγυητικές επιστολές, ενστάσεις, προσφορές - αντιπροσφορές, πρακτικό διεξαγωγής διαγωνισμού. Μεταφορά υλικών και κεφαλαίων. Ισολογισμός. Απολογισμός - κλείσιμο βιβλίων. Αχρήστευση υλικού.

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ

1. ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ (Υποχρεωτική)

Διδακτικές Μονάδες: 10

Φόρτος εργασίας: 20

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Η'

Σκοπός και στόχος εκπόνησης πτυχιακής: Να εκπονήσουν οι φοιτητές μια πρωτότυπη έρευνα στον τομέα μελλοντικής απασχόλησής τους εφαρμόζοντας τις γνώσεις που έχουν ήδη αποκτήσει ώστε να είναι σε θέση και στη συνέχεια να απασχοληθούν με θέματα έρευνας.

Περιγραφή εκπόνησης πτυχιακής εργασίας:

Οι φοιτητές εκπονούν (ατομικά ή σε ομάδες μέχρι τριών φοιτητών) εργασία η οποία πρέπει να είναι πρωτότυπη, ερευνητικού χαρακτήρα, σε απόλυτη σχέση με το αντικείμενο των σπουδών τους, με ελάχιστη έκταση (όταν πρόκειται για ατομική εργασία) 35 σελίδες. Η πτυχιακή εργασία γίνεται με τη βοήθεια και εποπτεία υπεύθυνου μέλους του Εκπαιδευτικού Προσωπικού του Τμήματος. Εγκρίνεται και βαθμολογείται μετά από υποστήριξη ενώπιον τριμελούς Επιτροπής, τα μέλη της οποίας ανήκουν στο Ε.Π. του Τμήματος.

2. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ 20 Α.Δ.Μ. (Υποχρεωτική).

Διδακτικές Μονάδες: 20

Φόρτος εργασίας: 30

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Η'

Επίπεδο μαθήματος: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα: Πρέπει ο φοιτητής να έχει παρακολουθήσει επιτυχώς όλα τα μαθήματα ειδικότητας.

Σκοπός: Να αποκτήσουν οι φοιτητές εμπειρία στην εφαρμογή γνώσεων και μεθόδων που αφορούν στο μελλοντικό τους επάγγελμα.

Περιγραφή Άσκησης: Οι φοιτητές ασκούνται σε χώρους μελλοντικής επαγγελματικής απασχόλησής τους (Βρεφονηπιακούς Σταθμούς, Βρεφοκομεία, κ.λ.π.). Ασκούνται υποχρεωτικά και σε χώρους όπου υπάρχουν βρέφη (τρεις από τους έξι μήνες) και σε χώρους όπου υπάρχουν νήπια (τρεις από τους έξι μήνες). Η άσκηση αποτελεί πραγματική «μύηση» στις συνθήκες εργασίας που θα αντιμετωπίσουν αργότερα, αφού είναι εξάωρη ημερησίως (όπως και το ωράριο των εργαζομένων στους αντίστοιχους χώρους) και οι ευθύνες όμοιες με αυτές των εργαζομένων.

Κατά τη διάρκεια της άσκησης στο επάγγελμα οι φοιτητές εποπτεύονται αφ' ενός από τον Υπεύθυνο Πρακτικής Άσκησης, απόφοιτο του τμήματος στο χώρο άσκησης, αφ' ετέρου από υπεύθυνο μέλος της τριμελούς Επιτροπής Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος.

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Τίτλος μαθήματος: ΑΓΓΛΙΚΑ Ι

Τύπος μαθήματος: Μικτό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 1 Θ / 2 Ε

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: από το πρώτο έως το πέμπτο εξάμηνο (πριν το μάθημα Ξ. Γλώσσα - Ωρολογία).

Επίπεδο μαθήματος: Προαιρετικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος του μαθήματος: Να καταστήσει τον φοιτητή ικανό να κατανοεί την δομή της αγγλικής γλώσσας ώστε να αποκτά την γενική εικόνα του περιεχομένου ενός απλού επιστημονικού κειμένου από την ειδικότητά του παρά την ύπαρξη αγνώστου λεξιλογίου και/ή ορολογίας.

Περιγραφή του μαθήματος: Βασικές αρχές της ξένης γλώσσας. Ανάλυση και κατανόηση της συνολικής δομής της γλώσσας με χρήση του υπάρχοντος ειδικού προγράμματος πολυμέσων [multimedia] το οποίο χρησιμοποιείται στο εργαστήριο Αγγλικών. Ανάλυση κειμένων ειδικότητας τα οποία εισάγουν σταδιακά τον φοιτητή σε θέματα της ειδικότητας του από τη Βρεφοκομία, Παιδιατρική, Ψυχολογία, Παιδαγωγικά, Διαιτητική κλπ σε αρχάριο επίπεδο [elementary level]. Η ορολογία δεν απομονώνεται από το γλωσσικό ή εξω-γλωσσικό της περιβάλλον και παρουσιάζεται πάντοτε ενταγμένη σε αυτό. Η δε εξέταση των γραμματικών φαινομένων δεν γίνεται αυτοτελώς αλλά σε συνάρτηση με κείμενα ορολογίας ειδικότητας και με βάση τη συχνότητα εμφάνισής τους.

Τίτλος μαθήματος: ΑΓΓΛΙΚΑ ΙΙ

Τύπος μαθήματος: Μικτό

Εβδομαδιαίες Ήρες Διδασκαλίας: 1 Θ / 2 Ε

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: από το πρώτο έως το πέμπτο εξάμηνο (πριν το μάθημα Ξ. Γλώσσα - Ωρολογία).

Επίπεδο μαθήματος: Προαιρετικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός Να καταστήσει τον φοιτητή ικανό να κατανοεί την δομή της αγγλικής γλώσσας ώστε να αποκτά την γενική εικόνα του περιεχομένου ενός μέτριας δυσκολίας επιστημονικού κειμένου από την ειδικότητά του παρά την ύπαρξη αγνώστου λεξιλογίου και/ή ορολογίας.

Περιγραφή μαθήματος: Βασικές αρχές της ξένης γλώσσας. Ανάλυση και κατανόηση της συνολικής δομής της γλώσσας με χρήση του υπάρχοντος ειδικού προγράμματος πολυμέσων [multimedia] το οποίο χρησιμοποιείται στο εργαστήριο Αγγλικών. Εξειδικευμένη ανάλυση κειμένων ειδικότητας με θέματα από τη Βρεφοκομία, Παιδιατρική, Ψυχολογία, Παιδαγωγικά, Διαιτητική κλπ σε Μέσο επίπεδο [intermediate level].

Η ορολογία δεν απομονώνεται από το γλωσσικό ή εξω- γλωσσικό της περιβάλλον και παρουσιάζεται πάντοτε ενταγμένη σε αυτό. Η δε εξέταση των γραμματικών φαινομένων δεν γίνεται αυτοτελώς αλλά σε συνάρτηση με κείμενα ορολογίας ειδικότητας και με βάση τη συχνότητα εμφάνισής τους.

Τίτλος μαθήματος: ΑΓΓΛΙΚΑ ΙΙΙ

Τύπος μαθήματος: Μικτό

Εβδομαδιαίες Όρες Διδασκαλίας: 1 Θ/ 2Ε

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: από το πρώτο έως το πέμπτο εξάμηνο (πριν το μάθημα Ξ. Γλώσσα - Ωρολογία).

Επίπεδο μαθήματος: Προαιρετικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός Να καταστήσει τον φοιτητή ικανό να κατανοεί την δομή της αγγλικής γλώσσας ώστε να αποκτά την γενική εικόνα του περιεχομένου ενός πιο δύσκολου επιστημονικού κειμένου από την ειδικότητά του παρά την ύπαρξη αγνώστου λεξιλογίου και/ ή ορολογίας.

Περιγραφή Μαθήματος: Βασικές αρχές της ξένης γλώσσας. Ανάλυση και κατανόηση της συνολικής δομής της γλώσσας με χρήση του υπάρχοντος ειδικού προγράμματος πολυμέσων [multimedia] το οποίο χρησιμοποιείται στο εργαστήριο Αγγλικών. Εξειδικευμένη ανάλυση κειμένων ειδικότητας με θέματα από τη Βρεφοκομία, Παιδιατρική, Ψυχολογία, Παιδαγωγικά, Διαιτητική κλπ σε Προχωρημένο επίπεδο [upper intermediate -advanced level].

Η ορολογία δεν απομονώνεται από το γλωσσικό ή εξω- γλωσσικό της περιβάλλον και παρουσιάζεται πάντοτε ενταγμένη σε αυτό. Η δε εξέταση των γραμματικών φαινομένων δεν γίνεται αυτοτελώς αλλά σε συνάρτηση με κείμενα ορολογίας ειδικότητας και με βάση την συχνότητα εμφάνισης τους.

Τίτλος μαθήματος: ΜΟΥΣΙΚΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Τύπος μαθήματος: Μικτό

Εβδομαδιαίες Όρες Διδασκαλίας: 1 Θ/ 2 Ε

Διδακτικές Μονάδες: -

Τυπικό Εξάμηνο Διδασκαλίας: Από το Δ' ως το Ζ' (μετά τη διδασκαλία της Μουσικοκινητικής Αγωγής ΙΙ και ΙΙ).

Επίπεδο μαθήματος: Προαιρετικό

Προαπαιτούμενα: Όχι

Σκοπός και στόχος μαθήματος: Η εμπέδωση όσων έχουν ήδη διδαχθεί και ο τρόπος που οργανώνεται ένα μάθημα μουσικοκινητικής αγωγής για κάθε ηλικία χωριστά ανάλογα με τις δυνατότητες των παιδιών.

Περιγραφή μαθήματος:

Θεωρία:

Εφαρμογές της διδακτικής ύλης της Μουσικοκινητικής Αγωγής Ι και ΙΙ.

Συνδυασμός μουσικής και κίνησης με τις άλλες τέχνες (ζωγραφική, γλυπτική, θέατρο, μιμική, λογοτεχνία, ποίηση).

Μεθοδολογία του μαθήματος και συσχέτιση με ψυχολογία και παιδαγωγικά

Εργαστήριο:

Παρακολούθηση συναυλιών, μουσικές ακροάσεις.

Διδακτική σε πρακτική εφαρμογή στα παιδιά του Κέντρου Βρεφών «Η ΜΗΤΕΡΑ». Εποπτεία.

Οργάνωση εορτών με παιδιά προσχολικής ηλικίας (Χριστούγεννα, Απόκριες, Εθνικές εορτές).

Επίσημη Επιτροπή Σπουδών της Αθηναϊκής Πανεπιστημίου
Επίσημη Επιτροπή Σπουδών της Αθηναϊκής Πανεπιστημίου

Επίσημη Επιτροπή Σπουδών της Αθηναϊκής Πανεπιστημίου
Επίσημη Επιτροπή Σπουδών της Αθηναϊκής Πανεπιστημίου

Επίσημη Επιτροπή Σπουδών της Αθηναϊκής Πανεπιστημίου
Επίσημη Επιτροπή Σπουδών της Αθηναϊκής Πανεπιστημίου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

2. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Επίσημη Επιτροπή Σπουδών της Αθηναϊκής Πανεπιστημίου
Επίσημη Επιτροπή Σπουδών της Αθηναϊκής Πανεπιστημίου

Επίσημη Επιτροπή Σπουδών της Αθηναϊκής Πανεπιστημίου
Επίσημη Επιτροπή Σπουδών της Αθηναϊκής Πανεπιστημίου

Επίσημη Επιτροπή Σπουδών της Αθηναϊκής Πανεπιστημίου
Επίσημη Επιτροπή Σπουδών της Αθηναϊκής Πανεπιστημίου

Επίσημη Επιτροπή Σπουδών της Αθηναϊκής Πανεπιστημίου
Επίσημη Επιτροπή Σπουδών της Αθηναϊκής Πανεπιστημίου

Επίσημη Επιτροπή Σπουδών της Αθηναϊκής Πανεπιστημίου
Επίσημη Επιτροπή Σπουδών της Αθηναϊκής Πανεπιστημίου

1. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ Τ.Ε.Ι. ΑΘΗΝΑΣ

Φοιτητές Τ.Ε.Ι., Εγγραφές, Κύκλοι Σπουδών, Μαθήματα

Φοιτητές Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων - Εγγραφές

- Φοιτητές Τ.Ε.Ι. καθίστανται όσοι εγγράφονται σε αυτά μετά από εισαγωγή, μετεγγραφή ή κατάταξη σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
- Οι εγγραφές των εισαγομένων φοιτητών γίνονται στο οικείο Τμήμα της Σχολής μέσα στα χρονικά όρια και με βάση τα δικαιολογητικά που ορίζονται εκάστοτε με τις υπουργικές αποφάσεις, για την εισαγωγή νέων φοιτητών.
- Για λόγους εξαιρετικής ανάγκης, όπως παρατεταμένη θεομηνία, σοβαρή ασθένεια, στράτευση ή απουσία στο εξωτερικό, είναι δυνατή η εγγραφή φοιτητή που καθυστέρησε να εγγραφεί μέσα στις προθεσμίες της προηγούμενης παραγράφου του άρθρου αυτού, με αιτιολογημένη απόφαση του Συμβουλίου του Τμήματος. Σε περίπτωση απόρριψης η αίτηση είναι δυνατόν να επανεξετασθεί από το Συμβούλιο της Σχολής, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου φοιτητή, η οποία υποβάλλεται σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας εγγραφής και στην οποία εκτίθενται και οι λόγοι της καθυστέρησης. Φοιτητής που δεν γράφτηκε ούτε με τη διαδικασία αυτής της παραγράφου, χάνει το δικαίωμα εγγραφής του στο Τ.Ε.Ι.
- Φοιτητής, που έχει εγγραφεί στο Τ.Ε.Ι. δεν μπορεί να είναι συγχρόνως φοιτητής και σε άλλο τριτοβάθμιο εκπαιδευτικό ίδρυμα εσωτερικού ή εξωτερικού.

Ανανέωση Εγγραφής

- Με την επιφύλαξη της παρ. 6 του άρθρου 27 ν. 1404/1983, ο φοιτητής υποχρεούται ανά εξάμηνο σε ανανέωση εγγραφής. Η ανανέωση γίνεται μια εβδομάδα τουλάχιστον πριν από την έναρξη των μαθημάτων του εξαμήνου με ειδική έντυπη δήλωση, που διατίθεται από το Τμήμα.
- Φοιτητής, που δεν ανανέωσε την εγγραφή του για δύο (2) συνεχόμενα ή για τρία (3) μη συνεχόμενα εξάμηνα σπουδών, χάνει τη δυνατότητα να συνεχίσει τις σπουδές του στο Τ.Ε.Ι. και διαγράφεται από τα μητρώα του Τμήματος αυτοδίκαια. Αιτήσεις επανεγγραφής διαγραφέντων εξετάζονται κατά σειρά από το Συμβούλιο Τμήματος και της Σχολής μόνο για σοβαρούς λόγους.

Κύκλοι Σπουδών, Έναρξη, Διακοπή και Λήξη Μαθημάτων

- Τη βασική εκπαιδευτική περίοδο στο Τ.Ε.Ι. αποτελεί το διδακτικό εξάμηνο. Κάθε διδακτικό έτος, που αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου και λήγει την 5^η Ιουλίου, περιλαμβάνει δύο αυτοτελή διδακτικά εξάμηνα: το χειμερινό, το οποίο αρχίζει την πρώτη Δευτέρα μετά τις εξετάσεις Σεπτεμβρίου και την εβδομάδα των εγγραφών και το εαρινό, το οποίο αρχίζει μετά τη λήξη των εξετάσεων β' περιόδου του χειμερινού εξαμήνου και την εβδομάδα των εγγραφών. Μεταξύ των δύο εξεταστικών περιόδων του χειμερινού εξαμήνου ή μετά τη λήξη της δεύτερης εξεταστικής περιόδου και μέχρι την έναρξη του εαρινού εξαμήνου μπορούν να παρεμβάλλονται ημέρες ελεύθερες μαθημάτων.
- Κατά τη διάρκεια των εξαμήνων μαθήματα και εξετάσεις δεν διεξάγονται τις επίσημες εορτές και διακοπές, που ορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Τ.Ε.Ι.
- Οι ακριβείς ημερομηνίες έναρξης και λήξης των μαθημάτων, των εξετάσεων και των διακοπών του επόμενου διδακτικού έτους καθορίζονται, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου σε συνδυασμό με εκείνες του άρθρου 27 του ν. 1404/1983, από το Συμβούλιο του Τ.Ε.Ι. και ανακοινώνονται, με ευθύνη του Αντιπροέδρου του Τ.Ε.Ι. που είναι αρμόδιος για τα εκπαιδευτικά θέματα, ενιαία για όλες τις Σχολές του Τ.Ε.Ι., το αργότερο μέχρι τέλος Ιουνίου κάθε έτους.

Οργάνωση Σπουδών, Μορφές Διδασκαλίας, Εκπαιδευτικές Εκδρομές

Οργάνωση Μαθημάτων και Προγράμματα Σπουδών

- Οι σπουδές στο Τ.Ε.Ι. οργανώνονται με βάση το εξαμηνιαίο μάθημα. Τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών κάθε Τμήματος διακρίνονται σε γενικά υποχρεωτικά, κατ' επιλογήν υποχρεωτικά και προαιρετικά, ως εξής:

- α) Γενικά υποχρεωτικά μαθήματα είναι τα μαθήματα υποδομής και τα βασικά μαθήματα ειδικότητας, τα οποία είναι υποχρεωτικά για όλους του φοιτητές του Τμήματος.
 β) Τα κατά επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα είναι μαθήματα ειδικότητας που επιλέγονται από τους φοιτητές από πίνακα περισσοτέρων μαθημάτων. Τα μαθήματα αυτά μπορεί να είναι ομαδοποιημένα, οπότε ο φοιτητής επιλέγει υποχρεωτικά όλα τα μαθήματα μιας ομάδας, εκτός εάν είναι αδύνατη η διδασκαλία όλων των μαθημάτων της ομάδας. Στην περίπτωση αυτή γίνεται ελεύθερη επιλογή για τη συμπλήρωση των μαθημάτων της ομάδας. Εάν έχουν οριστεί κατευθύνσεις, τα μαθήματα που τις χαρακτηρίζουν είναι ομαδοποιημένα.
 γ) Τα προαιρετικά μαθήματα, είναι μαθήματα γενικής μόρφωσης ή μαθήματα εμβάθυνσης, υποδομής ή διεπιστημονικά.
2. Εάν οι γνώσεις που παρέχονται σε ένα μάθημα είναι προϋπόθεση επιτυχούς παρακολούθησης ενός άλλου μαθήματος, το πρώτο μάθημα χαρακτηρίζεται ως προαιραιτούμενο του δεύτερου. Ένα μάθημα μπορεί να είναι ταυτόχρονα και προαιραιτούμενο ενός μαθήματος και εξαρτώμενο από άλλο μάθημα. Τα προαιραιτούμενα και εξαρτώμενα μαθήματα καθορίζονται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης κάθε Τμήματος. Τα αλληλοσυνδέομενα με τον τρόπο αυτό μαθήματα σχηματίζουν ομάδες, που περιλαμβάνουν μέχρι τρία (3) μαθήματα, που δεν έχουν μεταξύ τους κοινά μαθήματα και ο ολικός αριθμός των αλληλοσυνδέομενων μαθημάτων δεν υπερβαίνει το 40% του συνόλου των υποχρεωτικών μαθημάτων του Τμήματος και ορίζεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος.
 3. Εάν στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος περιλαμβάνονται και μαθήματα που ανήκουν στο γνωστικό πεδίο Γενικού Τμήματος ή Ομάδας Μαθημάτων άλλου Τμήματος, για την κατάρτιση του προγράμματος σπουδών του Τμήματος, αναφορικά με τα μαθήματα αυτά, και κατ' ανάλογη εφαρμογή της παραγράφου 4 του άρθρου 26 ν. 1404/1983, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη της Γενικής Συνέλευσης του οικείου Γενικού Τμήματος ή της οικείας Ομάδας Μαθημάτων. Εάν δεν γίνει δυνατή η επίτευξη συμφωνίας, η οριστική απόφαση λαμβάνεται από το Συμβούλιο της Σχολής, προκειμένου για Τμήματα και Ομάδες Μαθημάτων της ίδιας Σχολής, ή από το Συμβούλιο του Τ.Ε.Ι. σε διαφορετική περίπτωση.
 4. Το αργότερο μία (1) εβδομάδα πριν από την έναρξη των μαθημάτων κάθε διδακτικού εξαμήνου συντάσσεται με τη φροντίδα του Συμβουλίου του Τμήματος και ανακοινώνεται με ευθύνη του Προϊσταμένου του Τμήματος, το εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων του Τμήματος, το οποίο περιέχει:
 - α) τα τυπικά προγράμματα σπουδών κάθε εξαμήνου,
 - β) τα μέλη του Ε.Π. που θα διδάξουν κάθε μάθημα των τυπικών προγραμμάτων και
 - γ) την ημέρα, την ώρα και την αίθουσα ή τον χώρο που θα πραγματοποιηθεί κάθε μάθημα.
 5. Κατά την κατάρτιση του εβδομαδιαίου ωρολογίου προγράμματος κάθε Τμήματος λαμβάνεται πρόνοια, ώστε να συμπίπτει ελεύθερος χρόνος 3-4 ωρών σε συγκεκριμένη ημέρα της εβδομάδας που θα χρησιμοποιείται για τη σύγκληση των οργάνων του Τμήματος ή συνελεύσεων των μελών του Τ.Ε.Ι.
 - α) Τα τυπικά προγράμματα των εξαμήνων σπουδών του Τμήματος είναι ενδεικτικά και όχι υποχρεωτικά για τους φοιτητές του Τμήματος, με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 περίπτωση α' του άρθρου αυτού. Ο φοιτητής μπορεί για κάθε διδακτικό εξάμηνο να καταρτίζει το ατομικό του πρόγραμμα σπουδών, το οποίο περιλαμβάνει τα μαθήματα που επιθυμεί και πρόκειται να παρακολουθήσει κατά το εξάμηνο αυτό. Σχετική δήλωση υποβάλλονται στο Τμήμα όλοι οι φοιτητές ταυτόχρονα με την εγγραφή ή την ανανέωση εγγραφής τους. Μέσα σε μία (1) εβδομάδα από την έναρξη των μαθημάτων του εξαμήνου, ο φοιτητής έχει τη δυνατότητα τροποποίησης της αρχικής δήλωσής του για δύο το πολύ μαθήματα.
 - β) Κατά την κατάρτιση του ατομικού προγράμματος σπουδών του εξαμήνου ο φοιτητής λαμβάνει υποχρεωτικά πρόνοια, ώστε:
 - i. το σύνολο των εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας για τα μαθήματα που δηλώνει είναι μέχρι 45 ώρες για τα τυπικά εξάμηνα σπουδών και για τους επί πτυχίω φοιτητές 55 ώρες χωρίς να ισχύουν για τους δεύτερους τα υπό του άρθρου 4 παράγραφος 2 προβλεπόμενα.
 - ii. να μη δηλώνονται μαθήματα, τα προαιραιτούμενα των οποίων δεν έχει παρακολουθήσει με επιτυχία ο φοιτητής.
 - γ) Εάν στη δήλωση των μαθημάτων που θα παρακολουθήσει ο φοιτητής σε ένα εξάμηνο δεν τηρούνται οι όροι του προηγούμενου εδαφίου, θεωρείται αυτοδίκαια, ότι η δήλωση περιλαμβάνει τα μαθήματα του εξαμήνου εισαγωγής, προκειμένου για πρωτεισαγόμενους φοιτητές ενώ για

παλαιότερους φοιτητές τροποποιείται η δήλωση μαθημάτων με απόφαση του Συμβουλίου του Τμήματος ύστερα από συνεννόηση με τον φοιτητή.

6. Σε καμία περίπτωση ο φοιτητής, κατ' εφαρμογή του εδαφίου β της προηγούμενης παραγράφου, δεν μπορεί να καταστεί πτυχιούχος νωρίτερα από την προβλεπόμενη χρονική διάρκεια σπουδών του Τμήματος. Για τη διευκόλυνση της κινητικότητας φοιτητών και Ε.Π. μεταξύ του Τ.Ε.Ι. Αθήνας και ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης του εξωτερικού, είναι δυνατή, με απόφαση του Συμβουλίου του Τ.Ε.Ι., η διδασκαλία ορισμένων μαθημάτων του προγράμματος σπουδών κάθε Τμήματος και σε μία άλλη γλώσσα κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία διδάσκεται στο Τμήμα.

Διδασκαλία Ξένων Γλωσσών

1. Στα τμήματα του Τ.Ε.Ι. διδάσκονται μια ή περισσότερες ξένες γλώσσες, κυρίως από τις γλώσσες χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η διδασκαλία της ξένης γλώσσας έχει ως σκοπό να μάθουν οι φοιτητές τη γλώσσα, ώστε να μπορούν να τη χειρίζονται με επάρκεια σε κάθε περίπτωση.
2. Ο φοιτητής που κατέχει την ξένη γλώσσα, μπορεί να ζητήσει την απαλλαγή του από την υποχρέωση παρακολούθησης της γλώσσας αυτής. Για το σκοπό αυτό με εισήγηση του οικείου Τμήματος και απόφαση του Συμβουλίου του Τ.Ε.Ι. συγκροτείται επιτροπή αποτελούμενη από τρία (3) μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού της αντίστοιχης γλώσσας, η οποία εξετάζει και εισηγείται στο Συμβούλιο του Τμήματος για την απαλλαγή του ή μη από την παρακολούθηση των μαθημάτων της ξένης γλώσσας, για ένα ή περισσότερα εξάμηνα σπουδών. Σε περίπτωση που ο αριθμός των φοιτητών, που δηλώνουν ή λαμβάνουν μέρος στις εξετάσεις είναι μικρός, τότε με απόφαση του Συμβουλίου του Τ.Ε.Ι. είναι δυνατή η διδασκαλία μαθημάτων συναφούς ειδικότητας σε επίπεδο Σχολής ή Τ.Ε.Ι.

Μορφές Διδασκαλίας, Συνδιδασκαλία

1. Η εκπαιδευτική διαδικασία κάθε μαθήματος περιλαμβάνει μία ή περισσότερες από τις παρακάτω μορφές: θεωρητική ή από έδρας διδασκαλία, σεμινάρια, φροντιστηριακές και άλλες μορφές διδασκαλίας, πρακτικές και εργαστηριακές ασκήσεις, ανάθεση εκπόνησης εργασιών ατομικά ή ομαδικά και εκπαιδευτικές επισκέψεις και εκδρομές.
2. α) Η θεωρητική ή από έδρας διδασκαλία μαθήματος, παρουσιάζει εποπτικά μία ευρεία περιοχή ενός γνωστικού αντικειμένου και τον σχετικό με αυτή επιστημονικό προβληματισμό. Τμήμα της διδασκαλίας αυτής μπορεί να περιλαμβάνει και ειδικές ασκήσεις για την εμπέδωση των θεωρητικών γνώσεων με τη μορφή φροντιστηριακών ασκήσεων. Επίσης μέρος της ύλης μπορεί να ανατίθεται για παρουσίαση σε φοιτητές ατομικά ή ομαδικά. Η συνθετική εφαρμογή γνώσεων, μεθόδων και διαδικασιών γίνεται σε ειδικά επιλεγμένα θέματα που αναθέτει ο διδάσκων στους φοιτητές, κατά ομάδες ή ατομικά.
β) Τα σεμινάρια στοχεύουν στην επεξεργασία συγκεκριμένων θεμάτων σε μεγαλύτερο βάθος και έκταση με τη συνεργασία και καθοδήγηση του διδάσκοντα και τη βοήθεια σχετικής βιβλιογραφίας.
γ) Οι εργαστηριακές και πρακτικές ασκήσεις πραγματοποιούνται περιοδικά σε κατάλληλους χώρους του Τ.Ε.Ι. ή σε χώρους εργασίας, στους οποίους οι φοιτητές κάτω από την επίβλεψη και με την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού προσωπικού εκπαιδεύονται κατά μικρές ομάδες στην εφαρμογή θεωρητικών, επαγγελματικών ή τεχνολογικών μεθόδων, στον χειρισμό τεχνικών συστημάτων, στον εθισμό στην ομαδική εργασία, στη σύνταξη περιγραφικών εκθέσεων κλπ, ώστε να αποκτούν τις κατάλληλες δεξιότητες.
3. α) Δεν επιτρέπεται κατάτμηση θεωρητικού μαθήματος σε περισσότερα τμήματα. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν ο αριθμός των παρακολουθούντων φοιτητών είναι πολύ μεγάλος, μπορεί να γίνει κατάτμηση.
β) Για τη διεξαγωγή των εργαστηριακών ασκήσεων ο αριθμός των παρακολουθούντων φοιτητών ανά τμήμα θα έχει ελάχιστο όριο δέκα πέντε (15) και μέγιστο είκοσι (20) ατόμων, εκτός ειδικών περιπτώσεων για τις οποίες απαιτείται η έγκριση από το Συμβούλιο του Τ.Ε.Ι. μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του Συμβουλίου του Τμήματος,. Ο αριθμός των μελών Ε.Π. ανά τμήμα εργαστηριακών ασκήσεων δεν μπορεί να είναι ανώτερος των δύο (2).
γ) Σε περίπτωση κατάτμησης Τμήματος λόγω μεγάλου αριθμού φοιτητών, οι διδάσκοντες συντονίζουν μεταξύ τους τη διδακτέα ύλη και την ύλη των τελικών εξετάσεων.
δ) Σε καμία περίπτωση δεν γίνεται ανάθεση θεωρητικού μαθήματος σε περισσότερους από έναν εκπαιδευτικούς.

Διάρκεια Διδασκαλίας και Ασκήσεων

1. Η διάρκεια της ωριαίας διδασκαλίας των θεωρητικών μαθημάτων και φροντιστηριακών ασκήσεων ορίζεται σε σαράντα πέντε (45) λεπτά της ώρας, μετά τη λήξη της οποίας ακολουθεί διάλειμμα δέκα πέντε (15) λεπτών.
2. Η διάρκεια των ωριαίων πρακτικών και εργαστηριακών ασκήσεων είναι πενήντα πέντε (55) λεπτά. Οι φροντιστηριακές, εργαστηριακές και πρακτικές ασκήσεις μπορεί να γίνονται και χωρίς διάλειμμα.
3. Η διάρκεια διεξαγωγής των σεμιναρίων ρυθμίζεται από τον διδάσκοντα σε συνεννόηση με τους φοιτητές. Κάθε άλλη λεπτομέρεια καθορίζεται με απόφαση του Συμβουλίου του Τ.Ε.Ι.
4. Η διάρκεια της θεωρητικής διδασκαλίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τρεις (3) συνεχείς ώρες διδασκαλίας στο ίδιο γνωστικό αντικείμενο.

Εκπαιδευτικές Εκδρομές

- α) Για την αποτελεσματικότερη εμπέδωση των θεωρητικών, τεχνολογικών και πρακτικών γνώσεων των φοιτητών οργανώνονται, με πρωτοβουλία και ευθύνη του Τμήματος, εκπαιδευτικές επισκέψεις και εκδρομές μικρής χρονικής διάρκειας (όχι περισσότερες από τρεις (3) συνεχόμενες εργάσιμες ημέρες το εξάμηνο) σε χώρους εργασίας και βιομηχανικών εγκαταστάσεων. Η έγκριση παρέχεται σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό του Τ.Ε.Ι.
- β) Πολυνήμερες, άνω των τριών (3) ημερών, εκπαιδευτικές εκδρομές, στο εσωτερικό ή το εξωτερικό, πραγματοποιούνται μόνο κατά τις διακοπές των Χριστουγέννων, του Πάσχα και του καλοκαιριού. Η έγκριση παρέχεται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από εισήγηση του οικείου Τμήματος (στην οποία περιλαμβάνεται το πρόγραμμα εκπαιδευτικών επισκέψεων και εκτίμηση της απαιτούμενης δαπάνης μεταφοράς των φοιτητών) και πρόταση του Συμβουλίου του Τ.Ε.Ι.

Φοίτηση, Έλεγχος Επίδοσης, Επιτυχής Παρακολούθηση

Φοίτηση

1. Οι φοιτητές παρακολουθούν όλα τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών τους, σύμφωνα με τη δήλωσή τους και τις ρυθμίσεις των άρθρων του παρόντος.
2. Οι προβλεπόμενες ώρες διδασκαλίας κατά εξάμηνο για κάθε μάθημα καθορίζονται από την ομάδα μαθημάτων και ανακοινώνονται από τον διδάσκοντα στην αρχή κάθε εξαμήνου, με βάση το ωρολόγιο πρόγραμμα του Τμήματος, αφού ληφθούν υπόψη οι ημέρες που επίσημα δεν θα πραγματοποιηθούν μαθήματα κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 παράγραφοι 2 και 3 του παρόντος.
3. Σε κάθε περίπτωση, εάν ο αριθμός των εβδομαδιαίων μαθημάτων που πραγματοποιήθηκαν σε ένα διδακτικό αντικείμενο είναι για οποιονδήποτε λόγο μικρότερος των δέκα (10) για όλο το διδακτικό εξάμηνο, το μάθημα αυτό θεωρείται ότι δεν διδάχθηκε. Η διαπίστωση πραγματοποίησης ή μη του μαθήματος γίνεται κατά τη λήξη του εξαμήνου, μετά από γραπτή δήλωση του διδάσκοντος και απόφαση της Ομάδας Μαθημάτων. Σε περίπτωση διαφωνίας αποφασίζει το Συμβούλιο του Τμήματος.

Βαθμολογική Κλίμακα

1. Η βαθμολογία σε όλα τα μαθήματα εκφράζεται με την αριθμητική κλίμακα: μηδέν έως δέκα (0-10), με βάση επιτυχίας το βαθμό πέντε.
2. Ο χαρακτηρισμός της επίδοσης των φοιτητών κατά μάθημα καθορίζεται ως εξής:
 - από 0 - 3,9 : «κακώς»
 - από 4 - 4,9 : «ανεπαρκώς»
 - από 5 - 6,9 : «καλώς»
 - από 7 - 8,4: «λίαν καλώς»
 - από 8,5 - 10: «άριστα»
3. Όλοι οι βαθμοί υπολογίζονται και καταχωρούνται με προσέγγιση ενός δεκάτου (1/10) της ακέραιας μονάδας.

Βαθμοί Εργαστηρίου, Προόδου και Εξετάσεων

1. a) Για την επιτυχή παρακολούθηση του εργαστηριακού μαθήματος ή του εργαστηριακού μέρους μικτού μαθήματος απαιτείται ο φοιτητής να έχει διεξάγει με επιτυχία τουλάχιστον το 80% των πραγματοποιηθεισών ασκήσεων. Την τελευταία εβδομάδα του εξαμήνου δίνεται η δυνατότητα συμπληρωματικών ασκήσεων, μέχρι δύο (2) τον αριθμό, για όσους φοιτητές έχουν αποτύχει ή απουσιάσει. Η μορφή και ο τρόπος της συμπληρωματικής αξιολόγησης καθορίζεται με απόφαση της Ομάδας Μαθημάτων.
β) Ο βαθμός του εργαστηρίου ή του εργαστηριακού πρακτικού μέρους μικτού μαθήματος είναι, ανάλογα με τη φύση του εργαστηρίου και μετά από απόφαση της Ομάδας Μαθημάτων, ο μέσος όρος όλων των επιμέρους βαθμών των ασκήσεων, που ο φοιτητής έχει διεξάγει με επιτυχία στα ποσοστά του προηγούμενου εδαφίου. Οι αξιολογήσεις πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων ή τουλάχιστον τρεις φορές το εξάμηνο.
γ) Σε πέντε (5) ημέρες από το τέλος του εξαμήνου ο διδάσκων καταθέτει στο Τμήμα τη βαθμολογία του εργαστηρίου ή των πρακτικών ασκήσεων, που καταχωρείται στο πρωτόκολλο και αρχειοθετείται.
2. a) Η αξιολόγηση του φοιτητή για την επίδοσή του καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου σε κάθε μάθημα ή μέρος μαθήματος, που παρέχεται με τη μορφή θεωρητικής διδασκαλίας γίνεται:
 - i. Από μία προαιρετική ενδιάμεση αξιολόγηση στη διάρκεια του διδακτικού εξαμήνου επί του 40% τουλάχιστον της διδακτέας ύλης του αναλυτικού προγράμματος ή με την ανάθεση στους φοιτητές ατομικών ή συλλογικών εργασιών με διακριτούς ρόλους (βιβλιογραφική ανασκόπηση, παρουσίαση θεμάτων ενώπιον ακροατηρίου, μελέτες περιπτώσεων κ.α.) ή με μορφή ασκήσεων. Ο συντελεστής αξιολόγησης τόσο της προαιρετικής ενδιάμεσης αξιολόγησης όσο και των ατομικών ή συλλογικών εργασιών ή ασκήσεων θα είναι 40%. Ο φοιτητής θα δηλώνει στη Γραμματεία, εάν θέλει ή όχι να συμμετάσχει στην αξιολόγηση και μέσα σε διάστημα τριών εβδομάδων θα μπορεί, εάν το επιθυμεί, να τροποποιεί την αρχική του δήλωση. Η Συνέλευση του Τμήματος θα αποφασίζει την περίοδο που θα πραγματοποιηθεί η ενδιάμεση αξιολόγηση, η οποία θα ολοκληρώνεται μέχρι το τέλος της 9^{ης} εβδομάδας. Σε περίπτωση γραπτής αξιολόγησης η διάρκεια δεν μπορεί να υπερβαίνει την μία (1) ώρα.
 - ii. Από την τελική γραπτή εξέταση εφ' όλης της διδακτέας ύλης διάρκειας 2-3 ωρών με συντελεστή 60%, για αυτούς που θα μετέχουν στην αξιολόγηση.
3. Με το τέλος της τελευταίας εβδομάδας διεξαγωγής μαθημάτων του εξαμήνου, ο διδάσκων καταθέτει στο Τμήμα κατάσταση των φοιτηών με τον αντίστοιχο βαθμό της ενδιάμεσης αξιολόγησης για τον καθένα σε κάθε μάθημα, που του έχει ανατεθεί. Με ευθύνη του Προϊσταμένου του Τμήματος ανακοινώνεται έγκαιρα και πάντως πριν από τις τελικές εξετάσεις, ο πίνακας με τους βαθμούς, που συγκέντρωσαν σε κάθε μάθημα οι φοιτητές.
4. a) Ο τελικός βαθμός θεωρητικού μαθήματος ή θεωρητικού μέρους μικτού μαθήματος, είναι: το άθροισμα των βαθμών που συγκεντρώνει ο φοιτητής από την επίδοσή του στην ενδιάμεση αξιολόγηση και την τελική εξέταση, πολλαπλασιασμένων με τους συντελεστές του εδαφίου α' της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, για αυτούς που επέλεξαν ενδιάμεση αξιολόγηση.
β) Φοιτητής θεωρείται επιτυχών στα μαθήματα εκείνα που συγκέντρωσε βαθμό τουλάχιστον πέντε (5).
5. Ο βαθμός αυτών που προέρχονται από κατάταξη εξάγεται ως εξής: το Τμήμα Υποδοχής με απόφαση του Συμβουλίου του, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, απαλλάσσει τους κατατασσόμενους από μαθήματα ή ασκήσεις, που έχουν εξετασθεί με επιτυχία στη Σχολή ή το Τμήμα Προέλευσης, μη καταγράφοντας τους βαθμούς των μαθημάτων αυτών. Καθορίζει δε τα μαθήματα και ασκήσεις προηγουμένων εξαμήνων, στα οποία οι κατατασσόμενοι οφείλουν να εξετασθούν, εφόσον δεν διδάχθηκαν ή δεν ασκήθηκαν πλήρως ή επαρκώς σε αυτά στη Σχολή ή το Τμήμα Προέλευσης, ανεξάρτητα από το εξάμηνο που έγινε η κατάταξη.
6. Φοιτητής που δεν παρακολούθησε με επιτυχία υποχρεωτικό μάθημα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου αυτού, πρέπει να το επαναλάβει σε επόμενο εξάμηνο. Εάν απέτυχε σε κατ' επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα ενός συνόλου μαθημάτων, τα οποία χαρακτηρίζουν κατεύθυνση, τότε πρέπει το μάθημα αυτό να το επαναλάβει το

- επόμενο εξάμηνο ή να αλλάξει το μάθημα ή την κατεύθυνση, ενώ εάν απέτυχε σε προαιρετικό μάθημα, μπορεί να το επαναλάβει σε επόμενα εξάμηνα ή να το αντικαταστήσει με άλλο. Για κάθε μάθημα που δηλώνει ο φοιτητής, μπορεί να συμμετάσχει στις δύο (2) εξεταστικές περιόδους που ακολουθούν το εξάμηνο.
7. α) Ο τελικός βαθμός προκύπτει από το συνυπολογισμό των βαθμών του θεωρητικού και εργαστηριακού/ πρακτικού μέρους του μικτού μαθήματος με συντελεστές, που κυμαίνονται μεταξύ 0,40 και 0,60 και έχουν άθροισμα ένα (1). Η κατανομή αυτή καθορίζεται από την Ομάδα Μαθημάτων με βάση τις ώρες και τις συνθήκες διδασκαλίας, ως και τη φύση κάθε μέρους του μαθήματος.
 β) Η παρακολούθηση σε ένα μάθημα θεωρείται επιτυχής, εφόσον ο βαθμός στο θεωρητικό και στο εργαστηριακό/ πρακτικό μέρος του μαθήματος αυτού έχει την ένδειξη τουλάχιστον «5».
 γ) Ο τελικός βαθμός αμιγώς εργαστηριακού/πρακτικού ή αμιγώς θεωρητικού μαθήματος είναι ο βαθμός που καθορίζεται στις παραγράφους 1,4 και 6 του άρθρου αυτού αντίστοιχα. Για όσους από τους φοιτητές δεν επέλεξαν ενδιάμεση αξιολόγηση, τότε ο βαθμός της τελικής εξέτασης είναι ο τελικός.
 δ) Σε περίπτωση επιτυχούς παρακολούθησης ενός μόνο μέρους μικτού μαθήματος, ο βαθμός του μέρους αυτού κατοχυρώνεται και το μάθημα επαναλαμβάνεται μόνο ως προς το άλλο μέρος.

Κανονισμός Εξετάσεων Περιόδου και Πτυχιακής Εργασίας - Λήψη Πτυχίου

Εξεταστικές Περιόδοι Εξαμήνου, Πρόγραμμα Εξετάσεων

1. Μετά τη λήξη των μαθημάτων κάθε διδακτικού εξαμήνου ακολουθούν δύο (2) εξεταστικές περιόδοι, δύο (2) εβδομάδων η κάθε μία, κατά τη διάρκεια των οποίων οι φοιτητές εξετάζονται γραπτώς. Κατ' εξαίρεση, υπάρχει δυνατότητα φοιτητές να εξετασθούν προφορικώς από τον καθηγητή του μαθήματος, εάν συντρέχουν λόγοι υγείας ή ειδικών περιπτώσεων, για τις οποίες θα αποφαίνεται το Συμβούλιο του Τμήματος, σε όλη τη διδακτέα ύλη κάθε μαθήματος που δηλώθηκε από το φοιτητή και προβλέπεται από τα αναλυτικά προγράμματα.
2. Οι εξετάσεις περιόδου σε θεωρητικά μαθήματα, ή στο θεωρητικό μέρος μικτών μαθημάτων είναι για όλους τους φοιτητές που τα έχουν δηλώσει υποχρεωτικές και διεξάγονται με βάση το πρόγραμμα, που συντάσσεται από το Συμβούλιο του Τμήματος και ανακοινώνεται, με ευθύνη του Προϊσταμένου του Τμήματος, πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την έναρξη των εξετάσεων. Το πρόγραμμα εξετάσεων περιλαμβάνει:
 -το εξεταζόμενο μάθημα με τον κωδικό του αριθμό
 -τον εισηγητή των θεμάτων
 -ημερομηνία, ώρα και αίθουσα εξετάσεων
 -τα ονοματεπώνυμα των εποπτών και επιτηρητών
3. Σε περίπτωση που, για λόγους μη υπαιτιότητας των φοιτητών, δεν πραγματοποιηθούν οι τελικές εξετάσεις της μιας ή και των δύο εξεταστικών περιόδων σε μάθημα ή μαθήματα του οικείου διδακτικού εξαμήνου, αυτές διενεργούνται στο αμέσως επόμενο διδακτικό εξάμηνο και μετά τη λήξη των εβδομάδων διδασκαλίας του εξαμήνου αυτού. Στην περίπτωση αυτή κατοχυρώνεται ο βαθμός ενδιάμεσης αξιολόγησης. Για τη συμμετοχή στις εξετάσεις μαθημάτων που διεξάγονται σύμφωνα με τα προηγούμενα, στο αμέσως επόμενο διδακτικό εξάμηνο δεν απαιτείται δήλωση του μαθήματος από τον φοιτητή, ούτε έχουν εφαρμογή, όσον αφορά στα μαθήματα, αυτά οι περιορισμοί της διάταξης των περιπτώσεων i,ii του εδαφίου β' της παραγράφου 5 του άρθρου 4 του παρόντος.

Οργάνωση των Εξετάσεων Περιόδου

1. Τη γενική ευθύνη εύρυθμης διεξαγωγής των εξετάσεων του Τμήματος, έχει ο Προϊστάμενος του Τμήματος, ο οποίος μεριμνά έγκαιρα για τον ορισμό εποπτών, την καταλληλότητα των χώρων, τη διαθεσιμότητα των υλικών και μέσων και γενικότερα για το αδιάβλητο των εξετάσεων.
2. Ως επιτηρητές των εξετάσεων ορίζονται από το Συμβούλιο του Τμήματος τακτικά μέλη του Ε.Π. και Εργαστηριακοί και Επιστημονικοί Συνεργάτες του Ε.Π. στα πλαίσια των ωρών απασχόλησής τους κατά βαθμίδα και με συνεκτίμηση του χρόνου, που απαιτείται για την ετοιμασία των εισηγήσεων και για τις διορθώσεις των γραπτών δοκιμών. Σε περίπτωση έλλειψης του προαναφερόμενου προσωπικού, ως επιτηρητές ορίζονται και άλλες κατηγορίες προσωπικού με πράξη του Διευθυντή της Σχολής.

3. Τα θέματα των εξετάσεων εισηγούνται αυτός ή αυτοί που δίδαξαν το μάθημα κατά το εξάμηνο που έληξε και σε περίπτωση απουσίας τους ή κωλύματος, τα θέματα θέτει και εισηγείται άλλος εκπαιδευτικός από την ίδια Ομάδα Μαθημάτων, που ορίζεται με πράξη του Προϊσταμένου του Τμήματος, μετά από εισήγηση της Ομάδας Μαθημάτων.
4. Οι εξετάσεις κάθε μαθήματος διεξάγονται με την ευθύνη του διδάσκοντα το μάθημα.

Διαδικασία Διεξαγωγής Εξετάσεων, «Τράπεζα Θεμάτων»

1. Για την ανάπτυξη των θεμάτων χορηγούνται στους εξεταζόμενους φοιτητές ειδικά σφραγισμένες κόλλες αναφοράς ή τυπωμένα ερωτηματολόγια με ευθύνη των επιτηρητών της αίθουσας.
2. Στην αρχή της εξέτασης γίνεται από τους επιτηρητές έλεγχος των στοιχείων ταυτότητας των εξεταζομένων.
3. Φοιτητής που καταλαμβάνεται να αντιγράφει από βιβλία ή σημειώσεις ή από γραπτό φοιτητή ή συνεννοείται με άλλον ή άλλους φοιτητές ή παρεμποδίζει την ομαλή διεξαγωγή των εξετάσεων μηδενίζεται, αφού σημειωθεί και μονογραφηθεί το γραπτό του από τον επιτηρητή, που έκανε τη διαπίστωση αυτή.
4. Μέσα σε πέντε (5) ημέρες από τη διεξαγωγή των εξετάσεων του μαθήματος, ο εκπαιδευτικός καταθέτει στο Τμήμα τη βαθμολογία των εξετάσεων περιόδου, καθώς και τον τελικό βαθμό του μαθήματος. Μετά από σχετικό έλεγχο, το Τμήμα προβαίνει στην ανακοίνωση των αποτελεσμάτων και στην αρχειοθέτηση των βαθμολογιών.
5. Τα γραπτά δοκίμια φυλάσσονται με ευθύνη του εξεταστή για ένα εξάμηνο, μετά την παρέλευση του οποίου διατίθενται για πολτοποίηση με απόφαση του Συμβουλίου της Σχολής. Κατά το διάστημα αυτό ο φοιτητής μπορεί να ζητήσει από τον εξεταστή να συμβουλευτεί το γραπτό του.

Εκπόνηση Πτυχιακής Εργασίας

1. Κάθε φοιτητής είναι υποχρεωμένος να εκπονήσει πτυχιακή εργασία με θέμα, που πρέπει να έχει άμεση σχέση με το γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος και τα πραγματικά θέματα παραγωγής και υπηρεσιών. Τα τακτικά μέλη του Ε.Π. και οι Επιστημονικοί Συνεργάτες που διδάσκουν στο Τμήμα προτείνουν θέματα πτυχιακής εργασίας, που ανακοινώνονται έγκαιρα στους φοιτητές. Για την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας χρησιμοποιούνται, εφόσον είναι απαραίτητο, οι χώροι και ο εξοπλισμός καθώς επίσης τυχόν αναγκαία οικονομικά μέσα του Τ.Ε.Ι. Πτυχιακή εργασία μπορεί να πραγματοποιηθεί επίσης εκτός Τ.Ε.Ι. σε οργανισμούς, ιδρύματα, υπηρεσίες κλπ, ύστερα από απόφαση του Συμβουλίου του Τμήματος. Τις προϋποθέσεις ανάθεσης πτυχιακών εργασιών και κάθε σχετικό θέμα καθορίζει με απόφασή της η Ομάδα Μαθημάτων.
2. Κοινό θέμα πτυχιακής εργασίας μπορεί να ανατεθεί και σε ομάδα μέχρι τριών (3) φοιτητών με ταυτόχρονη κατανομή της εργασίας σε κάθε φοιτητή.
3. Κάθε τακτικό μέλος του Ε.Π. του Τμήματος στο πλαίσιο απασχόλησής του υποχρεούνται να αναλάβει την επίβλεψη αριθμού πτυχιακών εργασιών, που δεν μπορεί να υπερβεί τις τρεις (3) ανά εξάμηνο. Επιστημονικοί Συνεργάτες του Τμήματος αναλαμβάνουν επίσης την επίβλεψη πτυχιακών εργασιών, μετά την κάλυψη δύο (2) εργασιών ανά εξάμηνο που υποχρεούνται να αναλαμβάνει το Ε.Π.
4. Από την Ομάδα Μαθημάτων ορίζεται για κάθε θέμα πτυχιακής εργασίας ένα τακτικό μέλος του Ε.Π. ή Επιστημονικός Συνεργάτης, που επιβλέπει τη πρόοδο στην επεξεργασία του θέματος, καθοδηγεί τους φοιτητές στην αναζήτηση της καλύτερης λύσης, φροντίζει για τη παροχή των αναγκαίων διευκολύνσεων σε χώρους και σε εξοπλισμό και εποπτεύει τα μέλη του Ε.Τ.Π., όπου η συμβολή τους κρίνεται αναγκαία. Επίσης, εισηγείται στον Προϊστάμενο του Τμήματος τη διάθεση των απαραίτητων χρηματικών ποσών για αναλώσιμα υλικά κλπ. Για πτυχιακές εργασίες που πραγματοποιούνται σε χώρους εκτός Τ.Ε.Ι., ο επιβλέπων εκπαιδευτικός περιορίζεται στο επιστημονικό και τεχνικό μέρος της εργασίας. Επίβλεψη πτυχιακής εργασίας μπορεί να ανατεθεί σε μέλη Ε.Π. ή Επιστημονικούς Συνεργάτες άλλου Τμήματος ή Γενικού Τμήματος, μετά από κοινή απόφαση των Συμβουλίων των δύο Τμημάτων.
5. Η επεξεργασία τη πτυχιακής εργασίας μπορεί να επεκταθεί και πέρα από τη λήξη του τελευταίου έτους σπουδών, ανάλογα με την έκταση και τις απαιτήσεις του θέματος. Τα πνευματικά δικαιώματα ανήκουν σε αυτούς που συνέβαλαν στην εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας. Για να ανατεθεί σε φοιτητή πτυχιακή εργασία, πρέπει αυτός να βρίσκεται στο τελευταίο έτος σπουδών.
6. Μετά την ολοκλήρωση της πτυχιακής εργασίας και ύστερα από έγκριση του επιβλέποντα εκπαιδευτικού, αυτή υποβάλλεται μέσω του πρωτοκόλλου στο Τμήμα. Το Συμβούλιο του Τμήματος ορίζει ημερομηνία μέσα στο χρόνο μαθημάτων, κατά την οποία γίνεται παρουσίαση της πτυχιακής

εργασίας, ή αριθμού πτυχιακών εργασιών ενώπιον τριμελούς επιτροπής από μέλη του Ε.Π. του Τμήματος και Επιστημονικούς Συνεργάτες συναφούς ειδικότητας, εκ των οποίων ο ένας είναι ο εισηγητής. Την παρουσίαση αυτή μπορούν να παρακολουθήσουν όλα τα μέλη του Ε.Π. και οι φοιτητές της Σχολής.

7. Σε περίπτωση έλλειψης μελών του Ε.Π. συναφούς ειδικότητας στο ίδιο Τμήμα, η επιτροπή συμπληρώνεται από μέλη άλλου Τμήματος ή Γενικού Τμήματος, που έχουν συνάφεια με το αντικείμενο. Τα μέλη της επιτροπής παρακολουθούν την παρουσίαση της εργασίας και υποβάλλουν διευκρινιστικές και εξεταστικές ερωτήσεις, ώστε να διαμορφώσουν άποψη για την ορθότητα και την πληρότητα της λύσης που δόθηκε στο πρόβλημα και για το βαθμό συμμετοχής καθενός από τους συμμετέχοντες στην επεξεργασία του θέματος φοιτητές. Τα μέλη της επιτροπής εξέτασης της πτυχιακής εργασίας αποφασίζουν, κατά πλειοψηφία, ύστερα από πρόταση του επιβλέποντα εκπαιδευτικού, για το βαθμό που θα δοθεί στην πτυχιακή εργασία ή σε καθένα από τους συμμετέχοντες στην ομάδα επεξεργασίας ξεχωριστά. Σε περίπτωση που η πτυχιακή εργασία δίνεται σε περισσότερους από έναν φοιτητές, τότε η βαθμολογία τίθεται χωριστά για κάθε ένα φοιτητή.
8. Σε περίπτωση που μία πτυχιακή εργασία κριθεί ελλιπής, αναπέμπεται για συμπληρωματική επεξεργασία, οπότε επαναλαμβάνεται η διαδικασία υποβολής και παρουσίασης, όπως ορίζεται στις παραγράφους 6 και 7 του άρθρου αυτού.
9. Σε περίπτωση διαφοράς αξιολόγησης πέραν των τριών (3) μονάδων θα δικαιολογείται η βαθμολογία της επιτροπής εξέτασης.

Βαθμός Πτυχίου, Ανακήρυξη Πτυχιούχων

1. Ο βαθμός πτυχίου εξάγεται με προσέγγιση δύο (2) δεκαδικών ψηφίων και προκύπτει από τον τύπο:

$$B = \delta 1\beta 1 + \delta 2\beta 2 + \dots + \delta n\beta n$$

$$\delta 1 + \delta 2 + \dots + \delta n$$

όπου $\beta 1\beta 2....\beta n$ είναι οι βαθμοί όλων των μαθημάτων που παρακολούθησε ο φοιτητής και $\delta 1\delta 2....\delta n$, οι αντίστοιχες διδακτικές μονάδες, που αντιστοιχούν στις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας κάθε μαθήματος.

Στα μαθήματα περιλαμβάνεται και η πτυχιακή εργασία, που χαρακτηρίζεται από 10 μέχρι 15 διδακτικές μονάδες με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος.

2. Τελειόφοιτος του Τ.Ε.Ι. ανακηρύσσεται πτυχιούχος αφότου συμπληρώθηκαν όλες οι απαιτούμενες, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 27 του ν. 1404/1983, προϋποθέσεις και ειδικότερα από τη χρονολογία που κατατέθηκε μέσω πρωτοκόλλου της σχολής και η τελευταία προϋπόθεση.

Τίτλοι Σπουδών, Ταυτότητα, Τηρούμενα Βιβλία

Τίτλοι Σπουδών

1. Στους φοιτητές του Τ.Ε.Ι. χορηγούνται τα ακόλουθα πιστοποιητικά και τίτλοι σπουδών:
 - α) Βεβαίωση σπουδαστικής κατάστασης
 - β) Πιστοποιητικό αποφοίτησης
 - γ) Πτυχίο
2. Η βεβαίωση σπουδαστικής κατάστασης αποτελεί αντίγραφο βαθμολογίας του φοιτητή.
3. Το πιστοποιητικό αποφοίτησης επέχει θέση αντιγράφου πτυχίου.
4. Ο τύπος του πτυχίου καθορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 27 του ν. 1404/1983.
5. Ο χαρακτηρισμός βαθμού του πτυχίου των αποφοίτων του Τ.Ε.Ι. καθορίζεται ως εξής:
 - α) από 5-6,9 «καλώς», β) από 7-8,4 «λίαν καλώς», γ) από 8,5-10 «άριστα».

Ολοι οι βαθμοί υπολογίζονται και καταχωρούνται με προσέγγιση ενός δεκάτου της ακέραιας μονάδας.

Φοιτητική Ταυτότητα, Εισιτήριο

Στους φοιτητές Τ.Ε.Ι. χορηγούνται: η φοιτητική ταυτότητα, και το δελτίο ειδικού εισιτηρίου σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Τηρούμενα Βιβλία στο Τμήμα και τη Σχολή

1. Για την παρακολούθηση της σπουδαστικής κατάστασης του Τμήματος τηρούνται τα ακόλουθα βιβλία και πρακτικά:
 - α) Μητρώο Φοιτητών
 - β) Μητρώο Πτυχιούχων
 - γ) Βιβλίο Πρακτικών Συμβουλίου του Τμήματος

- δ) Βιβλίο Πρακτικών Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος
2. α) Ο τύπος και το περιεχόμενο του Μητρώου Φοιτητών καθορίζεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Τ.Ε.Ι.
 - β) Το βιβλίο των πρακτικών του Συμβουλίου και της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος, αποτελείται από τα επιμέρους δακτυλογραφημένα έντυπα ή πρακτικά, τα οποία στα τέλος κάθε χρόνου βιβλιοδετούνται και αρχειοθετούνται χρονολογικά.
 3. Σε επίπεδο Σχολής τηρείται μόνο βιβλίο πρακτικών του Συμβουλίου, σύμφωνα με την περίπτωση β' της προηγούμενης παραγράφου.
 4. Ανάλογα με τις τεχνικές του δυνατότητες, το Τ.Ε.Ι. μπορεί να χρησιμοποιεί ηλεκτρονικό υπολογιστή για την τήρηση της σπουδαστικής κατάστασης και να χορηγεί επίσημα επικυρωμένα αντίγραφα αυτής στον ενδιαφερόμενο φοιτητή.

Φιλοξενούμενοι Φοιτητές

Οι φοιτητές, οι διακινούμενοι μεταξύ των τριτοβάθμιων ιδρυμάτων της αλλοδαπής και του Τ.Ε.Ι. στα πλαίσια προγραμμάτων συνεργασίας, εγγράφονται ως φιλοξενούμενοι φοιτητές. Οι φιλοξενούμενοι φοιτητές έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουν οι φοιτητές του Ιδρύματος, για όσο χρόνο διαρκεί η φοίτησή τους, σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα συνεργασίας. Στους φοιτητές που ολοκληρώνουν την παρακολούθηση μαθήματων (εργαστηριακών ή θεωρητικών) και έλαβαν μέρος επιτυχώς σε εξετάσεις χορηγείται πιστοποιητικό σπουδών με τον τίτλο του μαθήματος, τον βαθμό και τις Ακαδημαϊκές Πιστωτικές Μονάδες

Εκπόνηση Προγράμματος σε Ιδρύματα της Αλλοδαπής

Προκειμένου περί φοιτητών ενός Τμήματος του Τ.Ε.Ι. που εκπονούν ένα μέρος του προγράμματος σπουδών σε ιδρύματα της αλλοδαπής στα πλαίσια εκπαιδευτικών προγραμμάτων συνεργασίας, ακολουθούνται οι διαδικασίες σύμφωνα με τις διμερείς συμφωνίες μεταξύ του Τ.Ε.Ι. και του Τμήματος Υποδοχής των Ιδρυμάτων που υπάρχει συνεργασία.

Διάφορες Εξεταστικές Περίοδοι

Για τη διευκόλυνση της κινητικότητας των φοιτητών το Συμβούλιο του Τμήματος δύναται να ορίσει διαφορετικές εξεταστικές περιόδους.

Γενική Διάταξη

Θέματα και λεπτομέρειες που δεν καθορίζονται από τον παρόντα Κανονισμό, καθορίζονται από το Συμβούλιο του Τ.Ε.Ι. με σχετικές εγκυκλίους.

Εξεταστική περίοδος

- Σύμφωνα με απόφαση του Συμβουλίου του ΤΕΙ, για τους εισηγητές θεμάτων στις εξετάσεις η απαλλαγή είναι διπλάσια των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος.
- Τα μέλη Ε.Π. πρέπει να καλύπτουν το ωράριο τους σύμφωνα με τις αναθέσεις τους.
- Θέματα εξετάσεων δεν αποστέλνονται με Φαξ ή δεν κοινοποιούνται τηλεφωνικά.
- Σε περίπτωση αργοπορημένης προσέλευσης του εισηγητή, η αναμονή ανέρχεται στα 45 λεπτά.
- Αποστέλλεται το πρόγραμμα εξετάσεων μαζί με συνοδευτικό πίνακα όπου αναφέρονται οι ώρες ανάθεσης και οι ώρες απασχόλησης κατά την εξεταστική περίοδο..

2. Επιτάξη κείμενου.
1. Λόγιον επιγραφής.
- Επιτάξη κείμενου έτσι όπως την ανατέλλει η γλώσσα. Η γλώσσα πρέπει να είναι συντονισμένη με τη γλώσσα της επιγραφής. Το κείμενο πρέπει να είναι συντονισμένο με τη γλώσσα της επιγραφής. Το κείμενο πρέπει να είναι συντονισμένο με τη γλώσσα της επιγραφής.

V. Ευοϊκή παραπομπή της τετραγωνικής επιγραφής.

- Το ίδιος της τετραγωνικής επιγραφής πρέπει να είναι συντονισμένο με τη γλώσσα της επιγραφής. Το ίδιος της τετραγωνικής επιγραφής πρέπει να είναι συντονισμένο με τη γλώσσα της επιγραφής.

IV. Εύλυτη παραπομπή της τετραγωνικής επιγραφής – Ευηνέτηση.

- Η παραπομπή της τετραγωνικής επιγραφής πρέπει να είναι συντονισμένη με τη γλώσσα της επιγραφής. Επιπλέον, η παραπομπή της τετραγωνικής επιγραφής πρέπει να είναι συντονισμένη με τη γλώσσα της επιγραφής.

III. Παραπομπή της τετραγωνικής επιγραφής.

1. Η επιλογή του σύμβολου παραπομπής.
2. Καταλληλότητα της επιλογής της τετραγωνικής επιγραφής.
3. Μετατροπή της τετραγωνικής επιγραφής σε ορθογώνιο σύμβολο.
4. Η επιλογή του σύμβολου παραπομπής.

II. Μεθόδοι παραπομπής.

1. Λόγος ενημερωτικού είναι οι γενικές πληροφορίες που αφορούν την τετραγωνική επιγραφή.
2. Εάν το ίδιος παραπομπής πρέπει να είναι συντονισμένη με τη γλώσσα της επιγραφής, πρέπει να είναι συντονισμένη με τη γλώσσα της επιγραφής.
3. Εύκριτη παραπομπή της τετραγωνικής επιγραφής.

I. Βιβλιογραφία

Kritikia kai logoyneis tis tetragonikis epiografias

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΦΕΚ 203/τ.Α' /23.12.1991

1. Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Προσχολικής Αγωγής των Σχολών Επαγγελμάτων Υγείας και Πρόνοιας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων με βάση τις εξειδικευμένες επιστημονικές και παιδαγωγικές γνώσεις τους ασχολούνται είτε αυτοδύναμα είτε σε συνεργασία με άλλους επιστήμονες: α) στη μελέτη, οργάνωση και λειτουργία Βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών, β) στην αγωγή και φροντίδα παιδιών προσχολικής ηλικίας από δύο μηνών μέχρι εγγραφής τους στο δημοτικό σχολείο και γ) στη διδασκαλία και εφαρμογή της Προσχολικής Αγωγής. 2. Οι παραπάνω πτυχιούχοι έχουν δικαίωμα απασχόλησης, είτε σαν στελέχη σε Κέντρα Βρεφών και Νηπίων καθώς και σε Νηπιακούς και Βρεφικούς Σταθμούς του Ιδιωτικού και Δημοσίου τομέα εκτός των εκπαιδευτικών κέντρων αρμοδιότητας του ΥΠΕΠΘ (νηπιαγωγείο), είτε σαν αυτοαπασχολούμενοι στα εξής αντικείμενα και δραστηριότητες:

1. Αγωγή και φροντίδα παιδιών της προσχολικής ηλικίας από δύο μηνών μέχρι της εγγραφής τους στο δημοτικό σχολείο.
2. Ιδρυση και λειτουργία Βρεφονηπιακών ή παιδικών σταθμών.
3. Άσκηση κάθε άλλης επαγγελματικής δραστηριότητας που εμφανίζεται στο αντικείμενο της ειδικότητάς τους, από την εξέλιξη της Παιδαγωγικής επιστήμης γενικότερα και του κλάδου της Προσχολικής Αγωγής ειδικότερα, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της κάθε φορά ισχύουσας νομοθεσίας.
4. Εξελίσσονται σε όλο το φάσμα της διοικητικής ιεραρχίας της σχετικής με τους τομείς της ειδικότητάς τους σύμφωνα με την κάθε φορά ισχύουσα νομοθεσία.
5. Οι πτυχιούχοι του αναφερόμενου τμήματος απασχολούνται στην εκπαίδευση σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία. Επίσης μπορούν να απασχοληθούν και σαν μέλη ερευνητικών ομάδων σε θέματα της ειδικότητάς τους.
6. Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Προσχολικής Αγωγής με την απόκτηση του πτυχίου τους ασκούν το επάγγελμα στο πλαίσιο των παραπάνω δικαιωμάτων.

- εφαπλούντιν την αγωγή και φροντίδα την οποίαν προσέχουν ηγετικά.
- Τους ως απόποια της εξέχουντιν την ταχιδιωτικήν και ειδικότερα την
• η εργασίαν διατηρούντα την εργαλειότητα με το αντικείμενο της ειδικότητάς
• στην αγωγή την οποίαν και εφαπλούντιν και εφαπλούντιν προσταθήσαν.
- η επευνητικά προσταθήσαν την αφοπούντιν εκταχείαν την επιλεγμένην προσταθήσα.
- η επιλεγμένην προσταθήσαν διασκεδάζειν προσταθήσαν την ταχιδιωτικήν την
• καθώς τις επιλεγμένες και την αγωγή την οποίαν και εφαπλούντιν προσταθήσαν.
- η την ίδεται, οπανωτιν και αιτούπητια Χώρων για την οποίαν προσταθήσαν
- αυτοδύναμα είτε ουρεψαρία με άλλους επιτηδιόνες:
- Οι ττυχιόντος του θηράτος κατέχουν την απαρτότητα να αρχούνται, είτε
δεξιότητες ή την ουρεψαρία ήταν προσταθήσαν την ουρατότητα να αρχούνται, είτε
- ### 3. Επιπαρθή του ττυχιόντος θηράτος

- H. Ληπετοθάλαξται για την διαφοράντιν και βεβτωμαν την ποιότητας στο θηράτο.
διεθνές τεπιθάλαξον.
- Z. Ληπετοθάλαξται για να είναι δεκτικός οι κοινωνίκες πουλεύεις ή την ήταρθαγόνες
εκταχειότητές, οικονομής και κοινωνίκες πουλεύεις ή την ήταρθαγόνες
τεπιθάλαξον.
- T. Διεκοάνυνται τους οπουδογέτες στην ανάττυντιν ικανοτήτων και δεξιότητων του έτα
τους καταστήσουν ικανούς να είναι ανταγωνιστικούς εθικούς, και διεθνές
- E. Διεδάγει επευνά
A. Ξπρογιόντοι της ρύχηποντες τεχνολογίες στην εκταχειόντα,
οχτιζόνται με το γνωστικό αντικείμενο του θηράτος,
- F. Ευεργάζεται με βρεφοντικούς σταθούς και άλλους φορείς οι οποίοι
και του εξωτερικού
- B. Αναττυγούνται διεθνές ουρεψαρίες με ανωτάτη εκταχειότητα ή προηγαντικά της Χώρας
- A. Λαπάκογονται της διεθνές εξέχουντιν τον επιτηδιόνο και εκταχειότητο το ήτεα,
ετα τηλαριά της αποτούχης του αυτής το θηράτο.
- εξαρθρώνται την αρτιά καταδηπτρικά τους για την επιτηδιόνο και επαγγελματική τους
εφαπλούντιν επευνά και να ταπέξει τους οπουδογέτες τα απαραίτητα εφόδια την
επιστήμες της αγωγής την οποίαν προσταθήσαν ηγετικά την διασκεδάζεια και την
Το θηράτο έχει ως αποτούχη να προδιαγράψει την ανάττυντιν και την ήταρθαγόντων γνωστών

2. Αποτούχη του θηράτος

- της προσταθήσαν ηγετικά (0-6 ετών).
- Το τεπιθάλαξον οπουδογέντων του θηράτος καρύττει το γνωστικό αντικείμενο της
εφαπλούντιν γνωστών και ήταρθαγόντων την αφοπούντιν την αγωγή και φροντίδα την οποίαν

1. Το γνωστικό αντικείμενο του θηράτος

4. Δομή των σπουδών.

Η διάρκεια των σπουδών στο Τμήμα Προσχολικής Αγωγής είναι οκτώ (8) εξάμηνα. Κατά τη διάρκεια των επτά (7) πρώτων εξαμήνων οι σπουδές περιλαμβάνουν θεωρητική διδασκαλία, εργαστηριακές ασκήσεις, επισκέψεις σε χώρους εφαρμογής γνώσεων και μεθόδων που αφορούν στην αγωγή παιδιών προσχολικής ηλικίας και εκπόνηση εργασιών (βιβλιογραφικών και εφαρμοσμένων ερευνητικών) που σχετίζονται με το αντικείμενο σπουδών.

Οι εργαστηριακές ασκήσεις ως εφαρμογές της θεωρίας, δηλώνονται στο θεωρητικό μέρος του μαθήματος και από τη φύση τους προϋποθέτουν την ενεργό συμμετοχή των σπουδαστών καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου.

Ειδική βαρύτητα δίνεται στην ανάπτυξη των προσωπικών ικανοτήτων του σπουδαστή, περιλαμβανομένης της ανάπτυξης πρωτοβουλιών, της κριτικής σκέψης, της έρευνας και της ικανότητας επίλυσης προβλημάτων.

Το πρόγραμμα σπουδών δομείται με βάση το φόρτο εργασίας του σπουδαστή, ενώ εισάγονται και οι διδακτικές μονάδες ECTS σε όλα τα εξάμηνα.

Στα βασικά γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος περιλαμβάνονται:

- Μαθήματα **γενικής υποδομής** από τις επιστήμες της Παιδαγωγικής της Ψυχολογίας και της Ιατρικής, όπως η Εισαγωγή στις Παιδαγωγικές Επιστήμες, Βασικές αρχές Ψυχολογίας, Παιδιατρική II, η Μεθοδολογία Έρευνας στις Επιστήμες της Αγωγής, κ.α..
- Μαθήματα **ειδικής υποδομής** που παρέχουν βασικές γνώσεις σχετικές με το αντικείμενο της ειδικότητάς τους και περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων μαθήματα όπως: η Μουσικοκινητική αγωγή, Αναπτυξιακή Ψυχολογία, Αναπτυξιακή Ψυχοπαθολογία, Παιδιατρική II, Θεατρικό Παιχνίδι, Προσχολική Αγωγή και Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές.
- Μαθήματα **ειδικότητας** που προσφέρουν τις απαραίτητες για την πρακτική εφαρμογή του επαγγέλματος γνώσεις και περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων μαθήματα, όπως: Αγωγή Βρέφους, Παιδί και Παιχνίδι, Αρχές Οργάνωσης της Παιδαγωγικής Πράξης, Ημερήσια Αγωγή και Φροντίδα, Σύγχρονες Τάσεις στην Προσχολική Αγωγή.
- Μαθήματα **διοίκησης, διαχείρισης και νομοθεσίας και ανθρωπιστικών σπουδών** που είναι απαραίτητα για την οργάνωση και διοίκηση των χώρων εργασίας που σχετίζονται με την ειδικότητα και που μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν μαθήματα, όπως: Οργάνωση και Διοίκηση Βρεφονηπιακών Σταθμών, Στοιχεία Οικολογίας – Περιβαλλοντική αγωγή, και Διαπολιτισμική Αγωγή.

Το όγδοο εξάμηνο σπουδών περιλαμβάνει την πρακτική άσκηση στο επάγγελμα και την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας που εξασφαλίζει την εμβάθυνση, εκ μέρους του τελειοφοίτου του Τμήματος, σε ένα σοβαρό επίκαιρο θέμα εφαρμοσμένης έρευνας ή σε αντικείμενο που έχει άμεση σχέση με την ειδικότητα σπουδών.

Η Πρακτική Άσκηση στο επάγγελμα διαρκεί έξι (6) ημερολογιακούς μήνες. Είναι καθοδηγούμενη και αξιολογούμενη και πραγματοποιείται σε συνεργαζόμενους με το Τμήμα, Βρεφονηπιακούς Σταθμούς.

СЕВЕРНЫЙ ДЕНЬ

Северный день — это день, когда солнце не заходит за горизонт. Это означает, что солнце видно на протяжении всего дня.

Северный день — это время года, когда солнце не заходит за горизонт. Это означает, что солнце видно на протяжении всего дня.

Северный день — это время года, когда солнце видно на протяжении всего дня. Это означает, что солнце видно на протяжении всего дня. Это означает, что солнце видно на протяжении всего дня.

Северный день — это время года, когда солнце видно на протяжении всего дня. Это означает, что солнце видно на протяжении всего дня. Это означает, что солнце видно на протяжении всего дня.

Северный день — это время года, когда солнце видно на протяжении всего дня. Это означает, что солнце видно на протяжении всего дня. Это означает, что солнце видно на протяжении всего дня.

Северный день — это время года, когда солнце видно на протяжении всего дня. Это означает, что солнце видно на протяжении всего дня.

Северный день — это время года, когда солнце видно на протяжении всего дня.

Северный день — это время года, когда солнце видно на протяжении всего дня.

Северный день — это время года, когда солнце видно на протяжении всего дня.

Северный день — это время года, когда солнце видно на протяжении всего дня.

Северный день — это время года, когда солнце видно на протяжении всего дня.